

TÜRK-İS

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU YATIR ORGANI

NİSAN 1982

SAYI: 157

İŞ FAHRETTİNİN
TAMAM ŞARTI
MİLLÎ GELİRİN
EYİCEMİ
DAĞILMASIDIR

TÜRK-İŞ:
«ASGARİ
ÜCRET
YENİDEN
TESBİT
EDİLSİN.»

YERİNDEN
KURBANIN KATİ
YERİNDEN
KURBANIN KATİ
YERİNDEN
KURBANIN KATİ

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
YAYIN
ORGANIDIR

NİSAN

1982

SAYI: 157

FIATI :
YURT İÇİ 50 TL.
YURT DIŞI 3 DM.

●
SAHİBİ :
TÜRKİYE
İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
**İBRAHİM
DENİZCİER**

●
MÜESSESE
MÜDÜRÜ :
GENEL
TEŞKİLATLANDIRMA
SEKRETERİ
ORHAN ERÇELİK

●
SORUMLU
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
**HÜSEYİN
EKMEKÇİOĞLU**

●
İDARE VE YAZIŞMA
ADRESİ :
TÜRK-İŞ
GENEL MERKEZİ
BASIN VE HALKLA
İLİŞKİLER BÜROSU
BAYINDIR SOKAK No. 10
17 91 34 - 18 10 09

●
DİZGİ VE BASKI :
DEMİRCİOĞLU
MATBAACILIK
17 30 51 - ANKARA

●
KAPAK VE MİZANPAJ
GRAFİK STÜDYO S
29 70 46 - ANKARA

İÇİNDEKİLER

2

TÜRKİYE'NİN
EKONOMİK DURUMU
İLE İLGİLİ
TÜRK-İŞ'İN GÖRÜŞÜ

5

SOSYAL GÜVENLİK
KURULU TOPLANDI

6

FEDERAL ALMANYA'DA
534 BİN TÜRK
ÇOCUĞU VAR

8

MPM GENEL
KURULU YAPILDI

11

SENDİKALARDAN
HABERLER

15

SAKATLARI KORUMA
MİLLİ KOORDİNASYON
KURULU ANKARA'DA
TOPLANDI

17

KÖŞEMDEN
KAYA ÖZDEMİR

18

BURSA SEMİNERİ

22

TÜKETİCİNİN
KORUNMASI
Doç. Dr. AYHAN TAN

24

HUKUK

26

ANKARA MEKTUBU
İSA KAYACAN

27

SAMSUN SEMİNERİ

29

BASINDAN
SEÇME - SAÇMALAR

30

İÇTE OLUP-BİTENLER

32

DİŞTA OLUP-BİTENLER

DERGİMİZ,
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR

federal almanya'daki türk işçileri

Sayın Okurlarımız,

FEDERAL Almanya'daki «Türk İşçilerinin Yurda Toplu Dönüşleri ve Federal Almanya ile Türkiye'ye Uyum Sağlamaları» konulu seminer Bursa'da yapıldı.

BURSA Üniversitesi İktisadi ve Sosyal Bilimler Fakültesinin koordinatörlüğünde, Türk ve Federal Alman Çalışma Bakanlıkları ile TÜRK-İŞ tarafından ortaklaşa düzenlenen bu seminerde, işçilerimizin kesin dönüşleri ile birlikte diğer sorunlar da ayrıntılı biçimde ele alındı.

TÜRK Hükümetinin bu konudaki görüşlerini Çalışma Bakanı Turhan Esener, Federal Almanya Hükümetinin görüşlerini ise, yabancı işçiler sorunuyla görevli müsteşar düzeyindeki Lisolette Funcke dile getirdi. Bursa Üniversitesi adına Sosyal Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nurhan Akçaylı, TÜRK-İŞ adına da Genel Mali Sekreter Ömer Ergün konuştular.

DAHA önce yapılan resmi açıklamalara rağmen, gerek L. Funcke, gerekse Bavyera Eyaleti Çalışma Bakanlığı Müsteşarı Dr. Kippes, bu seminerde daha ölçülü, daha yumuşak ve daha mantıklı yaklaşımlarla konuya eğildiler. Federal Almanya'da asla bir Türk düşmanlığının bahis konusu olmadığını ve Türk işçilerinin toplu halde dönüş zorlanmayacaklarını açıklıkla belirttiler. Federal Almanya'nın her iki yetkili temsilcisi de, şikâyet konusunun sadece nüfus yoğunluğundan kaynaklandığını ve 6 yaşından büyük Türk çocuklarının ailelerinin yanına alınmaması için yasal öneri hazırlandığını önerdiler. Funcke ve Kippes bu öneriye gerekçe olarak, daha büyük yaşta Federal Almanya'daki ailelerinin yanına gelen Türk çocuklarının gerek dil ve meslek öğrenimi, gerekse çevreye uyum sağlama bakımından güçlük çektiklerinden bahisle bir bakıma bu önlemin Türklerin lehine olacağını öne sürdüler.

ÇALIŞMA Bakanı Esener Türk hükümeti ile karşılıklı iştişarede bulunulmadan toplu dönüş kararı alınmasının fayda yaratmayacağını, herşeye rağmen, ister tek, ister toplu halde yurda dönecek Türk işçilerinin, her zaman «BAŞTACI» edileceğini söyledi.

TÜRK-İŞ'in görüşlerini dile getiren Konfederasyon Genel Mali Sekreteri Ömer Ergün de, Federal Alman Ekonomisine çeyrek asırdan beri taze kan vermiş olan Türk işçilerinin ve aileleriyle birlikte sayıları 1,5 milyonu aşan bu ülkedeki Türklerin zaman zaman bir takım haksız davranışlara muhatap kalmalarından duyulan üzüntüyü dile getirdi. Tek taraflı karar almanın vize uygulamasında olduğu gibi büyük bir antipatiyle karşılanacağını vurgulayan Ömer Ergün, Türk işçilerinin hak ve çıkarlarını savunmada, DGB'nin de gerekli çalışmayı yapmasını önerdi ve DGB ile sürekli sendikal toplantı yapmaya hazır bulunduklarını kaydetti.

TÜRK işçilerinin sorunlarını dile getirmede ve Federal Alman hükümetinin bu konudaki gerçek niyetinin anlaşılmasında çok büyük faydalar sağlayan 3 gün süreli seminerde konuşan Türk Bilim Adamları da işçilerimizin Federal Almanyada eşitlik ilkelere yararlandırılmaları gerektiğini açıklıkla dile getirdiler. Türk Bilim Adamları, Alman yetkililerinin seminer boyunca, «Türklerle yakınlık duyduklarını ve bazı münferit olayların genelleştirilmemesi» yolundaki sözlerinde samimi olmalarını bu sözlerini fiiliyatta da ispatlamaları gerektiğini ifade ettiler.

KISACASI, bu seminer, Türk Hükümeti, TÜRK-İŞ ve toplumun tüm kesimleriyle Türkiye'nin, yurt dışındaki işçileri hiçbir zaman sorunlarıyla başbaşa bırakmayacağını bir kez daha belirlemesi ve Almanların Türk İşçileri lehine ağız değiştirmeleri bakımından çok yararlı oldu.

DİLEĞİMİZ, işçilerimiz ve aileleri lehine çıkacağı söylenen yasal önlemlerin Federal Hükümetçe geciktirilmemesi ve Almanların verdiği sözden dönmemeleridir.

SAYGILARIMIZLA.

Türkiye'nin Ekonomik Durumu İle ilgili TÜRK-İŞ'in GÖRÜŞÜ

GENEL
BAŞKANI
İBRAHİM
DENİZCİER,

- SIKI PARA-KREDİ POLİTİKASINDAN VAZGEÇİLEREK EMEK-YOĞUN YATIRIMLARA ÖNCELİK VERİLMELİDİR
- İSTİHDAMI ARTIRICI YÖNDEKİ ÖNERDİĞİMİZ SEÇENEKLER ÜZERİNDE DURULMALIDIR
- İSTİHDAM YÖNÜNDEN ÇALIŞMA SÜRELERİ AZALTILABİLİR
- ASGARİ ÜCRET YENİDEN SAPTANMALIDIR

TÜRK-İŞ İcra Kurulu Genel Başkan İbrahim DENİZCİER'in yönetiminde yaptığı bir toplantıda, Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik durumu gözden geçirmiş ve bu konudaki görüşlerini belirlemiştir.

TÜRK-İŞ İcra Kurulu toplantısından sonra yayınlanan basın bildirisinde TÜRK-İŞ'in ekonomik duruma ilişkin görüşleri belirtilirken «hazırlanacak tüm önlemlerde hükümet, işçi ve işveren arasında, öngörülen seçenekler üzerinde samimi bir işbirliği kurulmalı ve istihdamı artırıcı seçenekler üzerinde durulmalıdır» denilmiştir.

TÜRK-İŞ İcra Kurulunun ekonomik ve mali konulardaki gelişmelere ilişkin görüşleri şöyledir:

«TÜRK-İŞ yıllardır savunmakta olduğu ve ülkemizin ekonomik ve sosyal sorunlarına çözüm getirmeyi amaçlayan öneriler, bugün için başta Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilâtı (OECD) olmak üzere, Türkiye'nin taraf olduğu çeşitli Uluslararası ekonomik kuruluşların gündeminde yer almış bulunmaktadır.

İcra Kurulumuzun yaptığı son toplantıda, yıllardır ve özellikle

ile 24 Ocak 1980'den bu yana, Ülkemizde uygulanan ekonomik istikrar önlemlerinin sonuçları ayrıntılı bir biçimde değerlendirilmiş ve ülkemizin en önemli sorununun, giderek artan işsizlik olduğu bir kez daha tesbit edilmiştir.

Günümüzde, OECD dahi TÜRK-İŞ'in savunduğu görüşlere katılarak kısıtlayıcı para-mali-kredi politikalarının kaldırılması gereğine işaretle acilen orta ve uzun vadede işsizlik ve istihdam sorununa çözüm getiren ekonomik ve sosyal tedbirler önermektedir. Kısıtlayıcı pa-

ra ve mali politikaların, işsizliği kademeli ve sürekli olarak artırdığı ekonomide durgunluk yarattığı, başta dar ve sabit gelirli-ler olmak üzere tüm çalışanları büyük sıkıntılara soktuğu, buna karşı ülkenin çok az bir kesiminin refahını artırdığı da şüphe götürmez bir gerçektir. Bunun yerine, üretim ve verim artışına bağlı istihdamı artırıcı bir politikanın uygulamaya konulması zamanı gelmiştir.

NE YAPILMALI?

Hazırlanacak tüm önlemlerde hükümet, işçi ve işveren arasında, öngörülen seçenekler üzerinde samimi bir işbirliği kurulmalı ve istihdamı artırıcı önlemler üzerinde durulmalıdır.

Bugüne kadar ülkemizde tüm kalkınma plânları, sermayeye taviz vermiş ve çoğu kez sermayeyi sübvansiyeye etmiştir. Bu politika değiştirilerek, emeğin desteklenmesi ve gerekliliğinde politikaları ile sübvansiyeye edilmesi zorunludur.

Öte yandan, enflasyon oranının % 100 lerden % 40 a inmesine rağmen sürekli fiyat artışları ve kısıtlı para-kredi-mali politikalar uygulanırken çalışanların kazançlarının kontrol altında tutulmasının yarattığı darboğaz ve bunalımlar bilinmektedir. Önemli olan bir konu, bu politikaların değiştirilmesi halinde, enflasyonun yeniden artacağı fikri adetâ bir korku şeklinde geliştirilmektedir. Bu korkunun yaygınlaştırılmasında, kendi ihtisası dışında olduğu halde, bugün Türk ekonomisini yönlendirme iddiasında bulunan kişi ve onun çevresinin büyük rolü olduğu bilinmektedir. Ayrıca bu kişi ve çevresi, uygulanan ekonomik politikadan sapılması halinde, sorumluluğun faturasını topluma yükleme girişim ve hazırlıklarına başlamış bulunuyor. Enflasyonu önlemenin sadece

kısıtlayıcı politikalarla gerçekleştiremeyeceği, ekonomi ilminin kabul ettiği bir husustur. Toplumun üretken kısmını temsil eden işçilerin desteği olmadan, adil ve dengeli bir kalkınmanın sağlanamayacağı, 24 Ocak 1980 den bu yana Ülkemizde uygulanan ekonomi politika ile de açık şekilde belirlenmiştir.

BOŞ KAPASİTEYİ KULLANABİLİRİZ

Türk ekonomisinin yapısı, mevcut insangücü ve diğer kaynaklarla kullanılmayan üretim kapasitesinden yararlanarak, hem net kalkınmayı sağlayıcı, hem de istihdam olanaklarını artırıcı çeşitli düzenlemelerin yapılmasına elverişlidir. Örneğin, emek-yoğun teknolojilerle ülkemizde iç talebi karıştılayacak biçimde çok geniş sayıda işsiz kitlelerine gerek kırsal ve gerekse kentsel kesimde üretken istihdam olanakları yaratılabileceği gibi bu «sünger proje»lerle plânlı ekonomik kalkınmanın altyapı yatırımları da gerçekleştirilebilir. Kısıtlayıcı önlemlerin yerine, kademeli olarak fazla insangücü ve kullanılmayan üretim kapasitesinin kullanılmasıyla kontrollü talep düzeyinde ekonomik hayata canlılık getirilebilir ve kısa dönemde işsizlik sorunu hafifletirken net kalkınma hızı sağlanabilir.

Yeni kabul edilen 1982 Bütçesinin Milli Güvenlik Konseyindeki müzakeresi sırasında MGK üyesi Orgeneral Nurettin Ersin'in yapmış olduğu konuşmada istihdama ağırlık ve özen gösterilmesini istemesi bizim bu konudaki görüşlerimizi teyid açısından büyük önem taşımaktadır. Varlık içindeki bir milletin, yokluk çeken geniş kesimlerinin mağduriyetinin acil olarak önlenmesi zamanı gelmiştir. Kalkınmanın faturası her zaman bu kesime yüklenemez. Adil ve

dengeli bir kalkınma, ancak, başta refah düzeyinde bulunan kesim olmak üzere, toplumun tüm kesimlerinin gelirleri oranında fedakârlıklarıyla mümkündür. Fedakârlığın sadece çalışan emek-gelir kesiminden beklenmesi, geleceğimiz için endişe verici sonuçlara neden olabilir.

ÇALIŞMA SÜRELERİ AZALTILABİLİR

TÜRK-İŞ, ekonomimizin kâğıt üzerinde düzeltilmesi yerine, adil bir gelir dağılımı ile verimli-liğe dönük işsizliğin önleyici acil önlemleri içeren bir uygulamayı ısrarla talep etmektedir. Bir çok ülkede olduğu gibi, bu önlemler arasında çalışma sürelerinin kısıtlanması, işsizliği hafifletici acil bir önlem olarak uygulanmalıdır. Bu önlem, çeşitli politikalarla desteklenerek sadece kısa vadeli değil, orta ve uzun vadede de istihdamı artırıcı bir düzeye çıkarılmalıdır. Bugünkü durumda, kısmen düzeldiği öne sürülen ekonomimizin belirgin bazı çıkmazları sürmektedir. Örneğin, dış ticaret açığındaki büyüme ve dış borçlarımızın 1980

GENEL
BAŞKAN
DENİZCİER
İLE
İCRA
KURULU
ÜYELERİ
KAYA
ÖZDEMİR
VE
ORHAN
ERÇELİK

EKONOMİ MALİYE

sonuna oranla artmış olması, 1982 den başlayarak ülkemizin yeni bazı sıkıntılara düşeceği- nin mutlak göstergeleridir.

Her geçen gün artan hayat pahalılığı ve fiyatların başı boş kalması yanında, çalışan kesimin gelirin kontrol altında tutulması, esasen büyük adaletsizliklerin bulunduğu milli gelir dağılımındaki farkları, uçurum haline dönüştürmektedir.

Bütün bunlara ilâveten, OECD üyesi ülkelerin çoğunda uygulanan işsizlik sigortası ülkemizde yoktur. Ancak istihdam üzerinde ulusal açıdan etkin olan asgari ücret uygulaması mevcuttur. 9 ay önce belirlenen bu ücretin geçerliliğini yitirdiğini TÜRK-İŞ tesbit etmiş ve yeniden belirlenmesi için resmi makamlara başvurmuştur. Yeni asgari ücretler, sadece geçim endeksleri yerine, işgücü piyasasının seyyaliyeti de gözönüne alınarak hazırlanmalı ve vergiden muaf tutulmalıdır.

Ayrıca mesleki, teknik ve tümüyle bugünkü eğitim sistemi- miz, ülkemizin gerçekleri açısından çözümlenmesi gereken bir sorun olmaktadır. Bilinen klâsik eğitim yerine, işgücü piyasasının gereklerine de uygun düşecek yeni bir eğitim düzenlemesi yapılmalıdır.

TÜRK-İŞ olarak, yalnız yurt içinde değil, yurtdışında çalışan üç milyona yakın işçimizin de işsizlik ve geçim sıkıntısı sorunlarına acil olarak, işçi-işveren-hükümet üçlüsü halinde çözüm getirilmesi gereğine bir kez daha önemle işaret etmekteyiz. Konfederasyonumuz her zaman olduğu gibi sorumlu, Atatürk ilkelerine bağlı ve temsil ettiği kitlenin hak ve çıkarlarını, yüce ulusumuzun hak ve çıkarlarıyla bağdaştıracak bir biçimde yapılacak her türlü çalışmaya hazır olduğunu bir kez daha açıklıkla belirtme- yi görev sayar.»

IRAK'A 800 MİLYON İRAN'A 600 MİLYON DOLARLIK İHRACAT YAPILACAK

Türkiye'nin geçen yıl ki ihracatında önemli artışlar kaydedilirken, ihracatın bölgesel dağılımında da değişimler gerçekleşti. Türkiye'nin AET/Avrupa Ekonomik Topluluğu ülkelerine yaptığı dış satımların toplam içindeki payı 1980 yılındaki yüzde 42,0'lık düzeyinden yüzde 31,9'a gerilerken, 10 müslüman ülkeye gerçekleştirilen ihracatın payı yüzde 21,4'den yüzde 42'ye yükseldi. Böylece Türkiye özellikle ortadoğu ülkeleri için önemli bir ithal kapısı oldu. Türkiye'nin ihracatında gözlenen bu bölgesel değişim, dış politika ile diğer mali ilişkileri de etkiler nitelikte. Türkiye, AET ülkelerinin siyasal temellere dayanan tutumları karşısında ekonomik-mali ve siyasal ilişkilerini ortadoğu ülkelerine kaydırıcı girişimlerini sürdürüyor. Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Turgut Özal'ın İran gezisi, Başbakan Bülend Ulu- su'nun İran-Irak savaşının sonuçlandırılması girişimlerinde ki aktif görevi geride bıraktığımız günlerde bu yöndeki önemli gelişmeler arasındaydı. Bu hafta da Başbakan Bülend Ulu- su Irak'a giderek görüşmelerde bulundu. Önümüzdeki haftalarda da Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren Ku- veyt'e resmi bir ziyarette bulunacaktır.

Ayrıca, önümüzdeki günlerde Kuveyt, Suriye ve öteki Orta Doğu ve Arap ülkelerine yapılacak ziyaretlerin de, en az İran, Irak kadar yararlı olacağı ve ihracatımızın büyük bir kısmının artık bu ülkelere kayacağı beklenmektedir.

AET ülkelerinin yamsıra, bunların dışında kalan Avrupa ülkeleri ve diğer ülkelerle yapılacak, ticari anlaşma- ların, muhtemeldir ki, 1982 yılının 1981'e nazaran tam bir ihracaat yılı olacağı şeklindedir.

Böyle bir yıl Türkiye'nin 1982 yılında ihracatta yeni bir dönemi olacak ve beklenen rakamların üstüne çıkılacaktır.

İç ticaret hadleri 24 Ocak'tan önceki durumuna döndü

Gıda maddeleri fiyatları ile sanayi hammaddeleri ve yarı mamul fiyatlarının karşılaştırıl- masına imkan veren iç ticaret hadlerinin 1981 Aralık ayında 24 Ocak kararlarından önceki durumuna döndüğü görüldü.

24 Ocak kararlarından önce göze çarpan iç ticaret hadleri- nin gıda maddeleri fiyatları a- leyhindeki gelişimi 24 Ocaktan sonraki altı ayda da devam etti. İç ticaret hadleri 1980 Ocak ayında 71.1 iken, Temmuz ayın- da 65.5'e kadar düşmüştü. 1980 ayından sonra iç ticaret hadleri

yükselmeye başlamış, 1981 Şu- bat ayında 82.5 gibi yüksek bir rakama ulaşmıştı. İç ticaret hadlerinin gıda maddeleri fiyat- ları lehindeki bu gelişiminin Şubat ayından sonra giderek yavaşladığı Aralık ayında ise 24 Ocak'tan önceki durumuna dön- düğü tespit edildi. 1981 Aralık ayında iç ticaret hadleri 73.3'e kadar düştüğü gözlemlendi. 1980 Aralık ayı baz alınmak şartıyla gıda maddeleri fiyat indeksi 1981 Aralık ayında % 22.6 sana- yi hammaddeleri ve yarı mamul fiyatları indeksi ise % 29.4 ora- nında artış göstermiştir.

SOSYAL GÜVENLİK KURULU TOPLANDI

ŞİDE

TARIMDA ÇALIŞANLARIN SOSYAL GÜVENLİĞİ YANINDA

- SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL REFAHIN YAYGINLAŞTIRILMASI,
 - SOSYAL GÜVENLİK NÖRMLARININ TEK BİR İŞLEYİŞ SİSTEMİ İÇERİSİNDE BÜTÜNLEŞTİRİLMESİ,
 - YURTDIŞINDAKİ VATANDAŞLARIMIZIN SOSYAL GÜVENLİKLERİYLE İLGİLİ ÖNLEMLER ALINMASI
- KONULARI ÜZERİNDE ÇALIŞMALAR YAPILACAĞINI AÇIKLADI

Kurul Başkanı, Sosyal Güvenlik Bakanı M. Sadık Şide, tarımda kendi nam ve hesabına çalışan çiftçiler ile tarım ve orman işçilerinin sosyal güvenlik haklarını sağlayacak kanun tasarısının bu yıl hazırlanacağını söylemiştir.

Şide, toplantının açılışında yaptığı konuşmada, Sosyal Güvenlik Kurulu'nun 1982 yılında tarımda çalışanların sosyal güvenliği yanında, sosyal güvenlik ve sosyal refahın yaygınlaştırılması, sosyal güvenlik normlarının tek bir işleyiş sistemi içerisinde bütünleştirilmesi ve yurt dışındaki vatandaşlarımızın sosyal güvenlikleri ile ilgili önlemler alınması konuları üzerinde çalışmalar yapacağını açıklamıştır.

YENİ MEVZUATA GÖRE İLK TOPLANTI

Sosyal Güvenlik Bakanı Şide, konuşmasında özetle şunları söylemiştir :

«Sosyal Güvenlik Kurulu'nun, 11. toplantısını açıyorum.»

Yeni mevzuata göre de birinci olan 1982 Yılı'nın bu ilk toplantısında, yeni ve etkili hüviyetiyle Sosyal Güvenlik Kurulu'muz, öncelikle kararname ve yönetmelike getirilen yeni mevzuatını gözden geçirmek suretiye çalışmalarına başlamıştır.

Bugün, bütün dünya ülkelerinde çağımızın bir özelliği olarak sosyal güvenliğin önemi büyük bir hızla artmış ve milli gelirlerin büyük bir kısmı sosyal güvenlik hizmetlerine ve sosyal yardımlara tahsis edilmeye başlanmıştır.

Uzun yıllar bir tarım ülkesi olarak kalmamız sebebiyle modern anlamda sosyal güvenlik ancak, Cumhuriyet'in kurulmasından sonra sanayileşmemize paralel olarak gelişmeye başlamıştır.

Yeni mevzuatımızı böylece özetledikten sonra, 1982 yılı Çalışma Programını şu dört noktada toplamak mümkündür :

SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ŞİDE, TOPLANTIYI AÇIŞ KONUSMASINI YAPARKEN

1 — Tarımda kendi nam ve hesabına çalışan çiftçiler ile tarım ve orman işçilerinin bugüne kadar sağlanamayan sosyal güvenlik haklarını koruyacak olan kanun tasarısının hazırlanması,

2 — Kalkınma Plânlarında da belirtildiği gibi sür'atli, sağlıklı bir ekonomik kalkınma süreci içinde sosyal güvenlik ve sosyal refahın yaygınlaştırılması ve bunu takiben verilmiş bulunan hakların etkinleştirilmesi,

3 — Sosyal güvenlik ve sosyal refah amaçlayan program ve araçların uyumlu bir politika içinde yürütülmesi ve dağınık uygulamayı gidermek suretiyle, farklı normların tek bir işleyiş sistemi içerisinde bütünleştirilmesi,

4 — Yurtdışındaki vatandaşlarımızın sosyal güvenlik haklarını korumak ve geliştirmek maksadıyla gerekli önlemlerin alınması.

Sosyal Güvenlik Kurulu'nun tüm çalışmaları, işçilerimize esnafımıza, bunların emeklileriyle bunların bakmakla yükümlü oldukları kimselere vermekte olduğumuz hizmetlerin daha iyi olmasını sağlamak, hiç bir kanuni teminatı olmayan tarım alanında çalışanlara sosyal güvenliği ulaştırmak için bu alanda tutarlı ve gerçekçi önerilerde bulunmak şeklindedir.»

TOPLANTIDAN BİR BAŞKA GÖRÜNÜŞ

Federal Almanya'da 584 bin Türk Çocuğu var...

Türk çocuklarının F. Almanya'da Eyaletlere ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı (30.9.1980) tarihine göre) şöyledir:

T A B L O : 1

Eyaletin Adı	Yaş Grupları			
	0 - 6	6 - 15	15 - 18	Toplam
Schleswig-Holstein	4.977	7.131	2.237	14.435
Hamburg	6.367	9.123	2.976	18.466
Aşağı Saksonya	14.004	20.064	6.548	40.616
Bremen	3.587	5.138	1.677	10.402
Kuzey Ren-Vestfalya	71.190	101.998	33.280	206.468
Hessen	17.792	25.493	8.317	51.602
Rheinland-Pfalz	7.112	10.191	3.326	20.629
Baden-Württemberg	34.860	49.946	16.296	101.103
Bavyera	27.807	39.840	12.999	80.646
Saarland	947	1.357	443	2.747
Berlin (Batı)	12.857	18.419	6.010	37.286
Toplam	201.600	288.700	94.200	584.400
Bir yıl önceki				
Toplam Sayı:	185.600	234.100	59.700	479.400

Kaynak: Federal Almanya İstatistik Kurumu

ABD'DE YAŞAYAN TÜRK DOÇENTİNİN BÜYÜK BAŞARISI

DOKTOR GÜNDÜZ, GÖĞÜS KANSERİNİ YÜZDE 90 TEDAVİ EDEN BİR METOD BULDU

Pittsburg Üniversitesi Tıp Fakültesi Cerrahi bölümü doktorlarından Doçent Nurtan Gündüz, göğüs kanseri tedavisiyle ilgili geliştirdiği yeni metodla hastaların yüzde 90'ının uzun yıllar yaşamasını sağlıyor.

Doktor Gündüz Anadolu Ajansına iki yıllık bir çalışma sonucu geliştirdiği metodu şöyle açıkladı. «Göğüs kanseri olan hastanın memesinden alınan bir parça özel bir floresan mikroskopla incelenmekte ve bu parçada estrojenli hücreden o-

lup olmadığı belirlenmektedir. Eğer estrojen varsa hastaya yoğun hormon tedavisi yapılarak iyileştirilmektedir. Estrojen bulunmadığı takdirde hastaya hormon tedavisi yapılması bir yarar sağlamamaktadır. Ege Üniversitesi mezunu olup 16 yıldır ABD'de bulunan doktor Gündüz'ün yaptığı açıklamayla dokuz günde yedi hasta estrojen olup olmadığı belirlenmekte ve hastaya hormon tedavisi uygulanmaktadır. Bu tedavinin uygulandığı hastaların yüzde

90'ı uzun yıllar yaşamaktadır.»

Geçen yıl Birleşik Milletler aracılığıyla Türkiye'ye gelerek bu metodu anlattığını söyleyen Nurtan Gündüz şöyle dedi: «Önce Ege Üniversitesine gittim. Konferans'ın verdim, ancak özel floresan mikroskop bulunmadığı için geliştirdiğim metodu öğretmedim. Amerika'da bir yardım kampanyası açarak Ege Üniversitesi'ne çok gerekli bu mikroskopun sağlanmasını çok arzu ediyorum.»

TÜM YABANCI ÜLKELERDEKİ İŞÇİ VE AİLELERİ

T A B L O : 2
TÜM YABANCI ÜLKELERDEKİ İŞÇİ VE AİLELERİ

Ülkeler	İşçi Sayısı	Çocuk Sayısı		Toplam Çocuk Say.	Çalışmayan İşçi Eşi	Toplam Vatandaş Sayısı	Bir önceki Yıl Toplam Vatandaş Sayısı
		0 - 6 Yaş Grubu	7 - 18 Yaş Grubu				
F. Almanya	590.623	201.500	382.900	584.400	287.377	1.462.400	1.268.300
Hollanda	47.326	17.208	19.041	36.249	38.137	121.712	106.700
Fransa	38.000	15.657	18.420	34.077	20.695	92.772	89.693
Belçika	23.000	12.478	17.780	30.258	13.305	66.563	66.563
Danimarka	9.327	3.023	3.241	6.264	250	15.841	13.500
İngiltere	3.000	900	1.100	2.000	1.000	6.000	3.000
Diğer AET Ülke.	395	34	41	75	30	500	—
AET Ülkeleri							
Toplamı (1)	711.671	250.800	442.523	693.323	360.794	1.765.788	1.547.756
Avusturya	30.130	7.796	9.743	17.539	17.331	65.000	60.000
İsviçre	20.119	6.047	7.557	13.604	2.143	35.857	31.545
İsveç	7.000	3.636	4.545	8.181	1.024	16.205	14.731
Norveç	1.370	394	325	719	163	2.252	1.500
Diğer Avrupa							
Ülkeleri Top. (2)	58.619	17.873	22.170	40.043	20.652	119.314	107.776
Avrupa Ülkeleri Genel							
Top. (1+2)	770.290	268.673	464.693	733.366	381.446	1.885.102	1.655.532
Avustralya (3)	16.000	4.445	5.555	10.000	6.500	32.500	30.000
Libya	38.000	400	500	900	1.100	40.000	26.150
S. Arabistan	45.000	223	277	500	500	46.000	40.700
Irak	8.000	—	—	—	—	8.000	4.000
Birleşik Arap Emirlikleri	3.000	—	—	—	—	3.000	3.000
Kuveyt	2.000	—	—	—	—	2.000	1.500
Bahreyn-Katar	1.500	—	—	—	—	1.500	1.000
Ürdün	1.500	—	—	—	—	1.500	1.000
Lübnan	1.000	—	—	—	—	1.000	—
Ortadoğu ve (4)							
Kuzey Afrika							
Ülkeleri Top.	100.000	623	777	1.400	1.600	103.000	77.350
Diğer Ülkeler (5)	2.000	—	—	—	500	2.500	—
Genel Toplam							
(1+2+3							
+4+5)	888.290	273.741	471.025	744.766	390.946	2.023.102	1.762.882

KAYA ÖZDEMİR AÇIŞ KONUSMASINI YAPIYOR

KAYA
ÖZDEMİR
25.
GENEL
KURULU
AÇIŞ
KONUŞMA-
SINDA
«HİÇBİR
PARA
POLİTİKASI
ENFLASYONU
ÖNLEMEDE
VERİMLİLİK
KADAR
BAŞARILI
OLAMAZ»
DEDİ

MPM GENEL KURULU ANKARA'DA TOPLANDI...

• KAYA ÖZDEMİR YENİDEN BAŞKANLIĞA SEÇİLDİ

Kısa Adı MPM olan Millî Prodüktivite Merkezi'nin Yirminci Olağan Genel Kurulu, Ankara'da toplandı.

Kuruluş Kanunu gereğince ilgili bakanlıklar, iktisadi devlet teşekkülleri ile işçi ve işveren kuruluşları temsilcilerinin delege olarak katıldığı MPM Genel Kurulunu bir konuşmayla açan MPM Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Özdemir, verimliliğin, pek çok önemli sorunun çözümünde bir çeşit «sihirli anahtar» olduğunu söyledi.

ÖZDEMİR'İN KONUŞMASI

Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Özdemir, MPM'nin 16 yıldan bu yana Türkiye'de verimlilik kavramının en iyi şekilde anlaşılması ve uygulanması için yoğun bilimsel çalışmalar yaptığını belirttiği açış konuşmasında,

«Hiç bir para politikası, enflasyonu önlemede, verimlilik kadar başarılı olamaz» dedi.

MPM Yönetim Kurulu Başkanı Özdemir, insanların daha mutlu yaşamalarının maddi ön koşulunun da yine verimlilikle sağlanabileceğine işaret ederek, şunları söyledi:

Çağdaş dünyanın zaman zaman oldukça şaşırtıcı görümlere bürünen ekonomik gelişmelerini anlamak bakımından anahtar kavramlardan biri «verimlilik»tir. Gerçekten de verimlilik, günümüzde, kalkınmanın, kalkınmış ülke ya da toplum olmanın en şaşmaz göstergelerinden biri olarak kabul edilmektedir. Aynı zamanda, verimlilik kalkınmanın, itici gücüdür. Ulusal ekonominin bir sektöründeki verimlilik artışları, başka kesimleri de harekete getiren bir rol oynayabilmektedir. Artan verimlilik, akılcı ve çağ-

daş bir yönetim altında, kalkınmayı da hızlandırmakta, gittikçe daha ileri boyutlara ulaştırmaktadır. Yüksek verimlilik, geçici güçlüklerle sarsılmayan üretme gücü demektir. Verimliliğin artması, insanoğluna, içinde yaşadığı doğayı ve toplumu kontrol etme, bu kontrolünü günden güne genişletme gücü vermektedir. Gelişmiş olmak da bundan baş-

ka nedir ki? İşte bu yüzden, verimlilik, bugüne kadar alışılmış pek çok göstergeden daha anlamlı bir kalkınma ölçüsüdür. Sözgelimi, bir ülke belli bir zaman diliminde aşırı değer kazanan tek bir kaynağa, diyelim petrole dayanarak zengin olabilir. Ama, bütün kaynaklarını akılcı biçimde kullanarak üretim yapabilme ve gereksinimlerini karşılayabilme gücünden, tek kelimeyle yüksek verimlilikten yoksun ise bu ülkeye «kalkınmış» demek mümkün müdür? Böyle bir ülkeye, olsa, olsa, Tanrı'nın bir lütfu ile zenginliğe kavuşmuş, ama gelişmemiş, dolayısıyla geleceğini güven altına alamamış denebilir.

Verimlilik, bütün bir ulusal ekonomi açısından olduğu kadar tek tek işletmeler açısından da en önemli konulardan biridir ve gerçekten, pek çok önemli sorunun çözümünde bir çeşit «sihirli» anahtardır. Ama bu sihirli anahtarın sihirbazlıkla hiç bir ilgisi yoktur. Tam tersine, ancak, değişik bilim dallarının ve çağdaş teknolojik gelişmelerin birliçli kullanımıyla kapıları açabilen bir anahtardır verimlilik.

Hiçbir para politikası, enflasyonu önlemede, verimlilik kadar başarılı olamaz. İhracat şansını düzenli ve sürekli verimlilik artışı kadar yükseltebilecek pek az konjonktürel gelişme vardır. İşçi-işveren ilişkilerini, demokratik gelenek ve yöntemler çerçevesinde düzenlemede, verimlilikten daha sağlam bir temel bulunabilmiş değildir. Üretimde çalışan insanların daha az yorulup yıpranmalarının, çeşitli toplumsal ve bireysel faaliyetlere ayırabilecek daha çok boş zaman bulabilmelerinin kısacası insanların daha mutlu yaşamalarının maddi önkoşullarını harekete getiren da yine verimliliktir.

İşte Merkezimiz 16 yıldan beri ülkemize bu temel kavramı yerleştirmek için çaba harcamaktadır.

MPM, gelişmiş batılı ülkelerdeki benzerlerine ve yapmakla yükümlü olduğu çalışmalara uygun düşen yönetim yapısıyla, birçok önemli faaliyeti gerçekleştirmiş, verimlilikle ilgili alanlardaki çeşitli çalışmaların başlatıcısı ve yürütücüsü olarak önemli bir görev yapmıştır. MPM bütün bu çalışmaları sonunda ulaştığı sonuçları, ülkemizin yönetiminden sorumlu karar organlarından kamusal ve özel kesim işletmelerine, işçi-işveren ve meslek kuruluşlarından üniversite ve araştırma kurumlarına kadar çok geniş bir kamuoyunun bilgi ve kullanımına sunmuştur. Merkezin kuruluşundan bu yana düzenlediği seminer, kurs, konferans, tartışmalı toplantı gibi biçimlerdeki eğitim çalışmalarının sayısı yüzlerle ifade edilebilmektedir. Ulusal ekonomimizin çeşitli kesimlerini araştırarak değişik verimlilik teknikleriyle ilgili incelemelerin ürünü olan MPM yayınlarının sayısı 1981 yılı sonunda 260'a ulaşmış durumdaydı. Ayrıca, MPM, üç aylık «Verimlilik Dergisi» ile aylık «Verimlilik Bülteni»ni devamlı olarak yayınlamaktadır.

Merkezin araştırma çalışmaları tekstilden çimentoya, demir-çelikten ulaştırma sektörüne kadar sanayimizin çeşitli kesimleriyle, buğdaydan ayçiçeğine, konserveçilikten hayvancılığa kadar değişik tarımsal faaliyet alanlarında verimliliği çok farklı açılardan etkileyen ekonomik sorunlara yönelmiştir. Bu araştırmalar sonunda elde edilen bulgular ve geliştirilen uygulamaya dönük öneriler, MPM yayınların arasındaki 260 kitapta yer almıştır.

Merkezimiz 1981 yılı içinde 13 araştırma projesi, 3 danışmanlık çalışması, 16 kurs ve seminer gerçekleştirmiş, 21 kitap, 4 dergi ve 12 bülten yayınlamıştır. 1982 yılında 25 araştırma ve 15 eğitim projesi programa alınmıştır.

Çalışma raporunda görüleceği gibi, konular büyük bir dik-

katle seçilmiş, araştırmaların güncel ve uygulamaya dönük olmasına özen gösterilmiştir.

ŞİDE'NİN KONUŞMASI

Milli Prodüktivite Merkezi Genel Kurulunda konuşan Sosyal Güvenlik Bakanı ve TÜRK-İŞ Genel Sekreteri M. Sadık Şide, kurulu kapasite kullanımının azami hadde çıkarılmasının istihdam ve üretim açısından kısa vadede yarar sağlayacağını söyledi.

Sosyal Güvenlik Bakanı Şide'nin konuşması özetle şöyle:

«Geçmiş yıllardan beri tekrarlama geldiğimiz bir ifade ile sözlerime başlamak istiyorum:

«— Ülkemizde mevcut personelin en rasyonel biçimde kullanılması, verimi ve üretimi en yüksek düzeyine çıkarabilmek, ekonomimizi arzuladığımız seviyeye ulaştırabilmek konusunda, çok yoğun biçimde çalışması, Milli Prodüktivite Merkezi'nin en uygun çare ve yöntemleri bulup önermesine ihtiyacımız vardır.»

ÇÖZÜM BEKLEYEN KONULAR

Milli Prodüktivite Merkezi'ni bu önemli ihtiyacımıza cevap verebilecek hale getirmek ve gerekli güce kavuşturmak da, bu Genel Kurulu oluşturan değerli temsilcilere ve mensup oldukları kuruluşlara düşmektedir.

Çalışma Raporu'nda belirtilen gibi, yasadan kaynaklanan sorunlar, mali güçlükler, yönetim, personel, çalışma yeri ve düzeni ile ilgili konular çözüm beklemektedir.

Bunların önemli bir kısmı Genel Kurul'un üstleneceği ve çareler bulabileceği konulardır.

Yasadan kaynaklanan sorunlar için M.P.M. yönetimi, 580 sayılı Kuruluş Kanunu'nda irili ufaklı 18 Maddenin yeniden düzenlenmesini öngören bir tasarı çalışmasını yapmış ve Başbakanlığa sunmuştur. Öyle ümit ediyorum ki, Milli Prodüktivite Merkezi'ne daha büyük bir aktivite kazandıracak olan bu yasal düzenleme, 1982 yılı içinde Danışma Meclisi'ne sevkedilecektir.

MPM GENEL KURULUNU İZLEYEN KONUKLARDAN BİR GRUP

MPM GENEL KURULUNA KATILAN İŞÇİ DELEGELERİ

Bunun için gayret göstermekte olduğumu ve yeni girişimlerde bulunacağımı da açıklamak istiyorum.

EKONOMİK SIKINTILAR

Bütün Dünya Ülkelerinin içinde bulunduğu EKONOMİK DARBOĞAZLAR, ENFLASYON BASKILARI ve İŞSİZLİĞİN yarattığı sıkıntılar, alınan tedbirlere rağmen henüz önlenememiştir. Bunun pek tabii sonucu olarak ta yeni yatırımların güçlüğü ile karşılaşmıştır. Bu sebeple KURULU KAPASİTE'nin kullanımını azami hadde çıkarmak gerekmektedir. Bunun kısa vadede hem istihdam, hem de üretim açısından yarar sağlayacağı kuşkusuzdur.

Diğer taraftan, Raporda da yer aldığı gibi, kaynakların olabildiğince rasyonel biçimde kullanılması ve üretimin artırılması için elden gelen her türlü çaba ve gayret sarfedilmektedir.

ESENER'İN SÖZLERİ

MPM'nin yaptığı çalışmaların ülke ekonomisine olumlu katkılarından övgüyle sözeden Çalışma Bakanı Prof. Dr. Turhan Esener de, Genel Kurul'da bir konuşma yaparak, özellikle işsizlik sorunu üzerinde durdu.

Aslında bir konuşma yapmak üzere gelmediğini, ancak ortamdaki yararlanarak bazı bilgiler vermek istediğini belirten Çalışma Bakanı Esener, esprilerle süslediği konuşmasında, Türkiye'deki işsizliğin enaz düzeye indirilebilmesi için, emek-yoğun teknolojilere ağırlık veren yatırımlara öncelik tanınması gerektiğine işaret etti.

rımlara öncelik tanınması gerektiğine işaret etti.

ZİRAAT ODALARININ GÖRÜŞÜ

Türkiye Ziraat Odaları Birliği'nin görüşlerini ise Birlik Yönetim Kurulu Başkanı Osman Özbek dile getirdi.

Osman Özbek özetle şöyle dedi:

Ekonominin çeşitli dallarındaki verimliliğe dönük çalışmalar ve araştırmalar her şeyden evvel kaliteli uzman elemanlara ihtiyaç gösterir. Produktivite çalışmaları, rutin işler olmadığı gibi sıradan elemanların yürüteceği işler de değildir. Konularında uzman, tecrübeli araştırmacılara ihtiyaç vardır. Bu nedenle Produktivite Merkezinde kaliteli eleman tutulması esastır. Kuvvetli bir ekip çalıştırılmadıkça hazırlanan çalışma programları zamanında yapılamaz ve beklenen sonuç da alınamaz. Bu münasebetle yetişmiş eleman istihdamı ve yetişenlerin değişmemesi için gerekli tedbirler alınmalıdır.

Diğer bir konu, Produktivite Merkezinin araştırma konuları, genel olarak sektörlerde karşılaşılan problemleri çözmeye veya daha iyi nasıl yapılacağını göstermeye dönük olmalıdır.

İŞVERENLERİN GÖRÜŞÜ

Genel Kurul'da işveren kesiminin görüşünü de, Türkiye İşveren Sendikaları Kofederasyonu Genel Sekreteri Rafet İbrahimioğlu açıkladı ve özetle şu konuşmayı yaptı.

«Ekonomik hayatımızın hem kamu hem özel sektörde daha verimli bir üretim dönemine geçebilmesi için Milli Produktivite Merkezi daha etkili faaliyetler başlatacak bir noktaya gelmiştir.

Merkez, önce her iki sektördeki kilit işletmelerde emek ve sermaye verimliliğini ölçmeli, sonra verimliliği artıracak gerçekçi tedbirleri öğretmeli ve uygulamalı, neticede yapacağı ikinci ölçme ile verimliliğin belirli bir ölçüde yükseltilmiş olduğunu ilân edebilmelidir. İşte bu şekilde gerçekleştirilecek çalışmalarla elje tutulur, gözle görülür sonuçların sağlanması MPM'nin ekonomimize vereceği en değerli ve tutarlı hizmet olacaktır.»

AKTÜRK'ÜN KONUŞMASI

MPM Genel Kurulundaki çalışmaları izleyen Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı Yıldırım Aktürk de bir konuşma yaptı.

MPM'nin çalışmaları üzerinde duran Aktürk, bu Kurumun verimliliğe ve ekonomik değerlere yaptığı ve yapabileceği katkıları anlattı.

MPM'nin bugüne kadar Devletin Ekonomik desteğini gereği şekilde sağlayamamış olmasının bir noksanlık olarak gördüklerini dile getiren DPT Müsteşarı Aktürk, mali olanaklara kavuşmasını arzu ettikleri MPM den daha yararlı hizmetler beklediklerini söyledi.

SEÇİMLER

Uzun süren müzakerelerden sonra, MPM Yönetim Kurulu seçimlerine genellikle iki liste halinde katılındı. Sonuçta, TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir'in listesi seçimleri kazandı.

İlk toplantısında, Kaya Özdemir'i ittifakla yeniden Başkanlığa seçen MPM Yönetim Kurulunun öteki üyeleri ise şunlardan oluşuyordu.

Nazım Düzenli (Başkan Yardımcısı), Yaşar Doğualp (Genel Muhasip), Nihat Güner (Üye), Suphi Aydın (Üye) ve Eyüp Sami Ulusu (Üye).

TARIM-İŞ SENDİKASI'NIN ALTI ŞUBE KONGRESİ YAPILDI

Konfederasyonumuz üyesi Türkiye Orman, Topraksu, Tarım ve Tarım Sanayii İşçileri Sendikası (TARIM-İŞ) in, Genel Kurulundan önce yapılan altı şube kongresinde, yöneticiler seçilmiş, bu arada büyük kongreye katılacak delegasyon tesbit edilmiştir.

TARIM-İŞ'in yapılan şube kongreleri ve seçilen üyeler şunlardır :

**TARIM-İŞ'İN
BİR ŞUBE
KONGRESİNDEN
SONRA,
GENEL
TEŞKİLATLANDIRMA
SEKRETERİ
S. AHMET
GÜNDÜZALP
İŞÇİLERLE
BİRLİKTE**

ULAŞ ŞUBE KONGRESİ :

TÜRK-İŞ Bölge Temsilcisi İsmet UYGUN'un divan başkanlığı yaptığı kongrede Şube Başkanlığına Şükrü KARADAĞ Seçilmiştir.

İkinci Başkanlığa Mahmut GÖÇGÜN, Sekreterliğe Zihni ALCI, Muhasip Üyelğe Hikmet KURUCAY'ın getirildikleri ULAŞ şubesinde yönetim Kurulu ise şöyle oluşmuştur :

«Mehmet AYDIN, Gürhan MIZRAK ve İlhan AYIK.»

DALAMAN ŞUBE KONGRESİ :

TARIM-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Seyit Ahmet GÜNDÜZALP'in Divan Başkanlığı yaptığı kongrede Şube Başkanlığına yeniden Erol DORUM seçilmiştir.

Diğer Yöneticiler ise şunlardır :

Ertuğrul ÇELİK, Naci BOĞA, İbrahim TOSUN, Mehmet DOSTAGİDEN, Necati ACAR ve İbrahim TOPÇU.

REYHANLI ŞUBE KONGRESİ :

TARIM-İŞ Genel Sekreteri Mahmut TELLİ'nin divan başkanlığı yaptığı kongrede, Başkanlığa Mehmet TATAR, İkinci Başkanlığa Ali ERSÖZ getirilmiştir.

Yönetim Kurulunun öteki üyeleri ise şöyledir : «Adil BIÇER Mustafa BİLİR, ve Fatih ÜNAL»

ACIPAYAM ŞUBE KONGRESİ :

ACIPAYAM Şubesinin divan başkanlığını Genel Sekreter Mahmut TELLİ yapmıştır. Yapılan Seçim sonucunda Alaaddin KOLAĞASI Başkanlığa seçilmiştir.

Henüz görev taksimi yapılmayan Yönetim Kurulunun öteki üyeleri şunlardır, «Cafer BODUR, Osman TOSUN, Osman ERDOĞAN, Ramazan GÜL, Naci YILMAZ ve Mustafa KAYA.

NAZILLI ŞUBE KONGRESİ :

İkinci Başkan Mehmet ULAŞ'ın Kongre divan başkanlığı yaptığı kongrede görev alan yöneticiler şunlardır :

«Başkan H. İbrahim İLKAR, Yönetim Kurulu Hakkı ÇAKMAK, Ramazan BÖLÜKOĞLU, Kadir KANGÖZ, Şükrü KARABARDAK, Enver AR ve H. Hüseyin AKTEPE.

BURSA ŞUBE KONGRESİ :

TÜRK-İŞ Bölge Temsilcisi Kadir TOPUZ'un yönettiği kongrede Mehmet EKEN Başkanlığa getirilmiştir.

Yönetim Kuruluna ise şu üyeler seçilmiştir :

«A. Latif KAKI, Yusuf ÖZDEMİR, S. Ahmet SEYMEN, Mehmet IŞILAK, Abdurrahman ÇOLAKLAR ve Kasım KARA»

sendikalardan haberler...

Türk Metal tarafından “Fiyat, Ücret ve İstihdam Problemleri” konulu bir seminer düzenlendi

SEMİNERE
KATILAN
ÖĞRETİM
ÜYELERİ
TOPLU
HALDE

TÜRK-İŞ'e bağlı TÜRK METAL Sendikası'nın düzenlediği ve ülkemizin tanınmış ekonomistlerinin katıldıkları «Ekonomik Kalkınma ve Sosyal Refah Açısından Fiyat, Ücret ve İstihdam Problemleri» konulu Seminer, 18-19 Şubat 1982 günlerinde yapılmıştır. TÜRK-İŞ Konferans Salonunda 18 Şubat 1982 günü saat 09.30 da başlayan Semineri, TÜRK METAL Sendikası Genel Başkanı ve TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Özbek açmıştır. Mustafa Özbek açış konuşmasında, ülkemizin 12 Eylül öncesi ve

TÜRK-METAL Sendikası'nın düzenlediği ve büyük ilgi gören seminerde TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri ÖZDEMİR, TÜRK-METAL Genel Başkanı ÖZBEK ve Doç. Alper TOPÇUOĞLU Başkanlık Divanında.

sonrası ekonomik, sosyal, kültürel ve çalışma hayatının genel bir değerlendirmesini yapmış, bu arada, 24 Ocak kararlarını eleştirmiştir.

ENDÜSTRİYEL DEMOKRASİ İLKELERİNİN SAVUNUCUSUYUZ

Yüksek Hakem Kurulu çalışmalarından da yakından TÜRK METAL Sendikası Genel Başkanı ve TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu

üyeleri Mustafa Özbek konuşmasında özetle şunları söylemiştir:

«— TÜRK-İŞ ve ona bağlı TÜRK METAL Sendikası ötedenberi servetin yaygınlaştırılması ve endüstriyel demokrasi ilkelerinin inançlı savunucularıdır. İnanıyoruz ki, Türkiye er veya geç, büyük sarsıntılardan sonra veya bu tür kargaşalara meydan vermeden mutlaka endüstriyel demokrasi uygulamasını kabule mecbur kalacaktır. Özel sektör de buna mecbur kalacaktır. Ekonomik yapı değişikliğinin önümüze yığıldığı tehlikeli sosyal problemler dikkate alınırsa, bu konuda gecikilmesinin, sadece mağdur kitleler açısından değil, bütünüyle Türkiye için, Türk demokrasisi için yararlı olacaktır.

Güçlü sendikacılık olmadan, ne siyasi demokrasiyi sağlıklı işletmek ne de endüstriyel demokrasiye geçmek mümkün olacaktır. Sendikaların gücünü azaltmaya matuf her uygulama, niyeti ne olursa olsun, neticede sosyal barışa ve demokrasiye zarar verecektir. Güçlü sendikacılıktan dünyanın hiç bir yerinde komünizm ve faşizm çıkmamıştır. Dünyanın her yerinde

sendikalardan haberler...

komünizm ve faşizm evvelâ güçlü ve bağımsız sendikacılığın düşmanı olmuştur.

Endüstriyel demokrasi, yani işçilerin kâra ve yönetime katılması ilkesini ve servetin yaygınlaştırılması politikasını kavram saptamasıyla «özyönetim» diye adlandırıp tahrif ederek karşı çıkanlara demokratik ülkelerdeki uygulamayı incelemelerini tavsiye ederim.»

BASIN VE TRT MENSUPLARINA ŞÜKRAN PLAKETİ

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim Denizci, TÜRK-İŞ İcra Kurulu Üyeleri, TÜRK-İŞ'e bağlı Federasyon ve Sendika Liderleri ile bazı Müsteşar, Genel Müdür ve Yabancı Çalışma Ataşelerinin izledikleri Seminer'in açılışından sonra, TÜRK METAL Sendikası Genel Başkanı ve TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Özbek, «Atatürkçülük İlkelere Doğrultusunda Türk İşçi Hareketinin Gelişmesine Katkıda Bulunan» Basın ve TRT mensuplarına birer «Şükran Plaketi» vermiştir.

Oturum Başkanlıklarını sırasıyla Prof. Kâmil Turan, TEKSİF Genel Başkanı Şevket Yılmaz, Doçent Eyüp İspir, TÜRK METAL Genel Başkanı Mustafa Özbek, ŞEKER-İŞ Genel Sekreteri Hikmet Alcan, TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir ve SAĞLIK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Başoğlu'nun yaptıkları ve 2 gün süren seminerde Prof. Ahmet Kılıçbay «Son On Yıllık Dönemde Türk Ekonomisi ve Uygulanan Ekonomik Politikalar», Prof. Turan Yazgan «Son Yıllarda Fiyat - Ücret Dengesinde Meydana Gelen Gelişmeler», Doçent Taner Karahasanoğlu «Türkiye'de Toplu İş Sözleşmesi Döneminde Ücret ve Diğer Faktör Gelirlerindeki Gelişmeler», Doçent Enis Öksüz «Türkiye'de İstihdam Politikası ve

İşsizlik», Doçent Mustafa Erkal «İstihdam Politikası ve Bölge Kalkınması», Doçent Alper Topcuoğlu «İşçi Göçü ve Gelecekteki Muhtemel Sonuçlar» ve Prof. Fikret Sönmez de «Yüksek Hakem Kurulu ve Belirlediği Toplu İş Sözleşmesi Düzeni» konularında birer tebliğ sunmuşlardır. Tebliğler tartışılmış, bu arada, yöneltilen sorular da cevaplandırılmıştır. Seminer'in son günü TÜRK METAL Genel Başkanı Mustafa Özbek, Seminer'in genel bir değerlendirmesini yapmıştır.

Bu arada, 18 Şubat 1982 Perşembe günü saat 18.00-20.00 arasında TÜRK-İŞ Genel Merkezi'nin 5. katındaki Restoranda, TÜRK METAL Sendikası Genel Başkanı Mustafa Özbek bir kokteyl vermiştir. Kokteyl'e, TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim Denizci ile TÜRK-İŞ İcra Kurulu Üyeleri, TÜRK-İŞ'e bağlı Federasyon ve Sendikaların yöneticileri, Basın ve TRT Mensupları, bazı Müsteşar ve Genel Müdürler ile yabancı Çalışma Ataşeleri katılmışlardır.

DYF-İŞ ADAPAZARI SENDİKASININ GENEL KURULU YAPILDI

Kısa adı DYF-İŞ olan Adapazarı Demiryolu İşçileri Sendikası'nın, sendika sitesinde yapılan 18. genel kurulunda Vali Mehmet Aldan, TÜRK-İŞ Teşkilatlanma Sekreteri Orhan Erçelik, DYF-İŞ Genel Başkanı Mehmet Acıdereli, TÜRK-İŞ L Bölge Temsilcisi İsmail Topkar, TCDD Genel Müdür Yardımcısı Ender Çetinkaya, ülke ve demiryolculuk sorunları üzerinde birer konuşma yaptılar.

SEÇİM SONUÇLARI

Yapılan seçimlerde Adf-İŞ'in yönetim organları şu isimlerle oluştu :

Enver Toçoğlu (başkan)

M. Eyüp Yazıcı (genel sekreter)

Ergün Atalay (Mali sekreter)

Yönetim Kurulu'na ise şu üyeler seçildi :

Ekrem Pat, Hasan Sandal, Burhan Kabukçu, Orkan Aygen, Kadir Ardiç, Necret Aydın, Fethi Seper, Necati Başar, Muhammet Bayır, Fikri Akçay, Faruk Kaleler Vahit Büyükatay, Yusuf Tunçlar ve Ruhi Abalı.

Denetim kuruluna ise Mehmet Gezgin, Hikmet Ersöz, Adem Keskin, İrfan Güney ve Sadri Hocalar.

TÜRK-İŞ
GENEL
MALİ
SEKRETERİ
ÖMER
ERGÜN DE
DYF-İŞ
SENDİKASININ
GENEL
KURULUNA
KATILDI
VE
BİR
KONUŞMA
YAPTI

Sendikalardan haberler...

TOFAŞ'TA
DÜZENLENEN
TÜRK-METAL
SEMİNERİNDEN
BİR
GÖRÜNÜŞ

TÜRK METAL'İN AAFLI İLE ORTAKLAŞA DÜZENLEDİĞİ

“İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ” SEMİNERİ BURSA'DA YAPILDI

TÜRK-İŞ'e bağlı TÜRK METAL Sendikası, 2-5 Mart 1982 tarihleri arasında Bursa'da TOFAŞ işyerinde, Asya ve Amerika Hür Çalışma Enstitüsü (AAFLI) ile ortaklaşa «İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği» konulu bir Seminer düzenlemiştir. Bursa, Eskişehir, Gebze, Adapazarı ve İzmit'ten işyeri liderlerinin katıldıkları Seminer'i açan TÜRK METAL Sendikası Genel Başkanı ve TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Özbek, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği'nin önemi üzerinde durmuş, «Hiç bir şey insan hayatından, insan sağlığından daha değerli olamaz. Konunun bu büyük öneme rağmen, ülkemizde maalesef işçi sağlığı ve iş güvenliği son derece üzücü bir tablo sergilemektedir» demiştir.

EKONOMİK HAKLARDAN DAHA ÖNEMLİ

TÜRK-İŞ 8. Bölge Temsilcisi Kadir Topuz, TOFAŞ işyeri yöneticileri ve Bursa'da TÜRK-İŞ'e bağlı Federasyon ve Sendika liderlerinin de izledikleri açılışta konuşan TÜRK METAL Sendikası Genel Başkanı Mustafa Özbek, özetle şunları söylemiştir :

«Sanayi hayatına intibakta bir geçiş sürecinde olmamız, işyerinde yeterli güvenlik ve sağlık tedbirlerinin alınması, denetimlerin yetersizliği, eğitim noksanlığı gibi sebepler yüzünden iş kazaları, meslek hastalıkları, hattâ ölümler, ülkemizde yüksek bir oranda seyretmektedir. Konunun insanî değerler açısından büyük önemine, hatta ekonomik verimlilikteki büyük rolüne rağmen, işçi sağlığı ve iş güvenliği, ilgili kuruluşlarca ihmal edilmektedir. Hattâ, ücret meseleleriyle ya-
kından alâkadar olan kamuoyu bile işçi sağlığı ve

iş güvenliği konusunda yeterince aydınlatılmış, enforme edilmiş değildir. Bu yüzden de kazalar, meslek hastalıkları, hattâ ölümler artma eğilimi göstermektedir.

İŞ KAZALARI TEKRARLAMA ORANI

Nitekim ülkemizde iş kazaları tekrarlama oranı kabaca, Federal Almanya ve Fransa'ya kıyasla 6, Birleşik Amerika'ya kıyasla 8, Çekoslovakya'ya kıyasla 12 misli daha yüksektir.

Gelecek dönemler için ihtimaliyet hesaplarıyla ortaya konulan tahminler, önümüzdeki yıllarda iş kazalarının, meslek hastalıklarının ve hatta ölümlerin artacağını göstermektedir. Bu demektir ki, şimdi güçlü kollarıyla üretim çarklarını çevirerek Türkiye'nin kalkınmasını yürüten, ailesinin geçimini sağlayan bir çok işçi kardeşimiz, ileride artan oranda iş kazasına, meslek hastalığına ve hattâ ölüme mahkûm bulunmaktadır.

ÖNÜMÜZDEKİ 5 YILLIK DEVREDE DURUM

Nitekim, ihtimaliyet hesaplarına göre, 1983-1987 yıllarını kapsayan önümüzdeki 5 yıllık devrede ortalama 1 milyon 234 bin 275 iş kazasının olacağı tahmin edilmektedir. Bu beş yıllık dönemde, ortalama olarak 5.800 işçimiz meslek hastalığına yakalanacak, 24 bin 635 işçimiz hastalık veya daimi işgöremez hale gelecektir. Aynı dönemde keza ortalama olarak 9.212 işçimiz iş kazalarında hayatını kaybedecektir. İş gününü senede 280 gün kabul ettiğimizde, öyle anlaşıyor ki, önümüzdeki beş yıl içinde her bir iş gününde en azından 6 işçimiz hayatını kaybedecektir.»

SOSYAL
GÜVENLİK
BAKANI VE
KURUL
BAŞKANI
ŞİDE
KURULUN
DİĞER
ÜYELERİ
İLE
BİRLİKTE

Sakatları Koruma Millî Koordinasyon Kurulu Ankara'da Toplandı

**SAKATLAR
MEMUR
OLURKEN
SAĞLAMLIK
SARTI
ARANMAYACAK**

- SOSYAL GÜVENLİK BAKANI, KURUL BAŞKANI M. SADIK ŞİDE, ÜLKEMİZDEKİ BÜTÜN SAKATLARI KAPSAYACAK «TÜRKİYE SAKATLAR VAKFI»NIN KURULACAĞINI SÖYLEĞİ
- MEMUR KADROLARINA ATANMADA SAĞLAM OLMA ŞARTI BAKIMINDAN SAKATLARA İSTİSNA TANINMASININ GERÇEKLEŞTİRİLDİĞİNİ BELİRTEN ŞİDE, «AMACIMIZ, SAKATLARI SÖMÜRÜLMekten KURTARMAKTIR» DEDİ

Sosyal Güvenlik Bakanı, Sakatları Koruma Milli Koordinasyon Kurulu Başkanı M. Sadık Şide, ülkemizdeki bütün sakatları kapsayacak «Türkiye Sakatlar Vakfı»nın kurulacağını söyledi.

Memur kadrolarına atanmada aranan sağlam olma şartı bakımından sakatlara istisna tanınmasının gerçekleştirildiğini belirten Şide, «Amacımız, sakatları sömürülmekten kurtarmaktır» dedi.

Sakatları Koruma Milli Koordinasyon Kurulu 2 Mart'ta Ankara'da toplandı. Toplantıda Birleşmiş Milletler'e sunulacak ra-

por taslağı gözden geçirildi. Ayrıca, sakat işçi ve memurların emeklilikleri ile vergi indirimi konusunda karşılaşılan güçlükler görüşüldü.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLERE RAPOR SUNULACAK

Sosyal Güvenlik Bakanı Şide, Kurul toplantısını açarken yaptığı konuşmada özetle şunları söyledi:

«Bilindiği gibi, sakatlar ile ilgili çalışmalar 10 yıl sürecektir. Ancak, bu 10 yılın ilki olan 1981 de yapılan sakatlar ile ilgili bütün çalışmalar diğer

Devletler gibi Türkiye tarafından da Birleşmiş Milletler'e rapor halinde sunulacaktır. Bu konuda ilgili Bakanlık ve kuruluşların faaliyetleri birleştirilerek taslak haline getirilmiştir. Bugünkü toplantımızda rapor taslağımız görüşülerek kesin şekli verilecektir.

AMACIMIZ, SAKATLARI SÖMÜRÜLMekten KURTARMAKTIR

Sakatlarla ilgili faaliyet gösteren bir çok dernek, vakıf vs. kuruluş bulunmaktadır. Ancak, bunlar birbirlerinden kopuk, koordinasyondan uzak faaliyet göstermekte, güçleri yetersiz kalmaktadır. Her şeye rağmen bunların arasında son derece verimli, takdire şayan çalışmalar yapanların bulunduğunu da unutmamak gerekir.

Bununla beraber, bu tür dağınık çalışmalarla sakatların sorunlarının üstesinden gelinemediği gibi ülkemizin bir çok yerinde sakatların istismar edilmesinin önüne geçilemediği de gerçektir. Öyleki pek çok örnek gösterilebilecek, sakatları karın tokluğuna çalıştırarak çalgı ekipleri kuran veya daha kötü işlerde kullanan çeteler, Anadolu insanımızın yabancısı değildir.

Hatta dernekler konusunda geçmişte görülen boşluklardan istifade ederek «mabuz milyonları»nın türediği müşahade edilmiştir.

Sakatları Koruma Milli Koordinasyon Kurulu ve O'nun da üzerinde Hükümet olarak amacımız, sakatları sömürülmekten kurtarmaktır.

TÜRKİYE SAKATLAR VAKFI

Bunun için bir yandan sakatlığı önleyici tedbirler alınması ve sakatların toplum içinde kendilerine yetebilecek hale getirilmesine çalışırken, bir yandan da sakatlarımızın etkili ve güçlü bir şekilde teşkilatlanmasını öngörüyoruz.

Bu amaçla, ülkemizdeki bütün sakatları kapsayacak TÜRKİYE SAKATLAR VAKFI kurulacaktır. Vakıf;

- İşitmeyenleri,
 - Görmeyenleri,
 - Ortopedik özürhüleri,
 - Uyum bozukluğu ve iç sakatlığı olanları,
- içine alan 4 ayrı FEDERASYON'dan oluşacaktır.

SAKATLAR MEMUR OLURKEN SAĞLAMLIK ŞARTI ARANMAYACAK

Öte yandan, memur kadrolarına atanmada aranan sağlam olma şartı bakımından sakatlara istisna tanınması gerçekleştirilmiştir. Konuya ilişkin hüküm 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda yapılan son değişiklikte yer almıştır.

Böylece, sakatların memur olarak atanmalarında karşılaşılan önemli bir güçlük ortadan kaldırılmıştır. Yasaya göre, konu ile ilgili olarak Sosyal Güvenlik, Maliye, Çalışma, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıkları ile Devlet Personel Dairesi'nce bir yönetmelik hazırlanacaktır.

Sakat memur ve işçilerin erken emekli olmasının yasal olarak sağlanmış bulunmasına rağmen bu alanda da bazı güçlükler ortaya çıkmıştır. Uygulamacılar, adı geçen mevzuata göre tayini yapılmış olanların bu yasadan yararlanamayacakları düşüncesindedirler. Toplantımızda bu konuyla beraber, vergi indirimi konusundaki Yönetmeliğin aksayan yönleri de gözden geçirilecektir.»

PROF. EGE'NİN KONUSMASI

Prof. Dr. Rıdvan Ege de bugüne kadar yapılan çalışmaları özetledi. Prof. Ege, kısaca şu bilgileri verdi.

«Koordinasyon Kurulumuzun çalışmaya başlamasından bu yana, 67 il'de yoğun faaliyetler gösterilmiş ve 45 ilimizdeki 4997 işyerinden 3886'sında yapılan denetimlerde bunlardan yüzde 25'inin sakat çalıştırmadığı tesbit edildi.

Ayrıca, son on yılda iş için başvuruda bulunan 79 bin 703 sakattan 25 bin 722'si işe alınmıştır. 1982'de ise 2094 sakat memuriyete alınmış bulunuyor.»

Türkiye, sık sık tekrarlandığı, söylendiği ve yazıldığı gibi 12 Eylül ortamına durup dururken gelmemiştir. Türkiye'yi 12 Eylül müdahalesine getiren sebepler ülkedeki iç kargaşa, terör ve kaos, siyasi ve ekonomik istikrarsızlık 12 Eylül'e sebebiyet veren olaylar dizisinin en somut örnekleridir. Siyasi istikrarı bulunmayan bir ülkede parlamento yeterince çalışmıyor, beklenen kanunları çıkaramıyor ve siyasi hayatın içine huzursuzluk bizzat hakim oluyorsa ve bu bitmez tükenmez kilitlenme ve zıtlasmaya rağmen çözüm bulunamıyorsa ekonomik istikrar temelinden bozulmuşsa çözüm arayanlar elbette çıkar ve daha da ötesi çözüm bekleyen sorunların temelinden çözümü için çareler aramaya koyulur. 12 Eylül bu bakımdan büyük bir realitedir. Bu realitenin kendisine özgü kuralları, işleyiş biçimi, aldığı tedbirler ve yönetim karakteri bakımından ayrı bir özelliği vardır. 12 Eylül, askeri bir harekattır. Fakat bu askeri hareketin dünyanın hiçbir ülkesinde görülmeyen, benzeri olmayan değişik bir görüntüsü de bulunmaktadır. Bu görüntü askeri otoritenin sivil yönetime yaklaşım biçimi bakımından da ayrı bir özellik taşımaktadır.

Türk Silahlı Kuvvetleri adına gerçekleştirilen yönetime müdahale olayı milletimizin büyük çoğunluğunun takdir ve tasviplerine mazhar olmuş bir olaydır. Ülkeyi bir kan gölü olmaktan kurtaran huzur ve güven ortamına kavuşturan bu müdahalenin adım adım sağlıklı bir demokrasiye ulaşabilmek için katettiği mesafe küçümsenemeyecek bir mesafe olarak kabul edilmelidir. Şimdi, Danışma Meclisinin teşkiline vesile olan Anayasa, seçim

GEÇİŞ DÖNEMİNİN ÖZELLİĞİ

ve siyasi partiler Kanunları üzerinde ciddi bir kuruluştaki toplumun kendisinden beklenen hizmetleri vermek anlayışı ve yarışı bir ölçüde izlenmekte ve Anayasa Komisyonunun belirtilen görüşler ışığı altında Danışma Meclisine niyabeten çalışmalarını nasıl sonuçlandıracağı merakla beklenmektedir. 160 üyeli Danışma Meclisinin bir taraftan Anayasa Komisyonu aracılığıyla, Anayasa hazırlıklarını sürdürürken, diğer taraftan kendisine havale edilen yasama görevini sürdürmekte oluşu bir bakıma demokratik gelenek ve göreneklerin zeminini oluşturmaya yardımcı olmaktadır. Çok partili demokratik hayata dönüş için yapılan bu çalışmalar sırasında geçiş döneminin kendisine özgü şartlarını dikkate alma, yönetime yardımcı olarak bu geçişi kolaylaştırmak, her kurum ve kuruluşun, yurttaşların bu arada sendikaların

içtenlikle kabul edecekleri bir görev olmalıdır. 12 Eylül yönetiminin siyasi partileri feshetmesinden sonra siyasi kadro oluşumunu zamana bırakmak ve eski alışkanlıkları terkederek Ülkeyi bu geçiş döneminde bir siyaset arenasına haline getirmemek, kanaatimizce en önemli görev olarak kabul edilmelidir. Hiç şüphesiz alışılmış siyasi düşünce ve yapıları kolay kolay uzaklaşmak ve yeni arayışlar içine yönelmek oldukça zordur. Buna rağmen sağlıklı bir demokrasiye dönüşün en önemli şartlarından birisi de geçiş döneminde çıkan yasalara uyarak yasaları saygıyla karşılayarak normal demokratik çalışmaya döneminin başlayacağı günlere kadar siyasi tartışmaların ya da telmih yoluyla belli bir siyasi inancı mensubiyeti imâ etmenin terkedilmesi davranışına doğrudan bağlı bir olay olarak kabul edilmelidir.

Sendikal faaliyetlerin bütün yurttaki izine tabi de olsa başladığı bu günlerde sendika yöneticilerimizin, lider kadrolarının, yönetim kurullarının geçiş döneminin özelliğini dikkate alıp sendika kongrelerinde guruplaşma ya da zıtlaşma eğilimlerini mümkün mertebe bertaraf etmeleri ve yönetim değişikliği halinde bile bu zıtlaşma intibahını verecek görüntüleri hissettirmemeleri kitlelerin menfaati bakımından kanaatimizce uyulması zorunlu bir faktör olarak dikkate alınmalıdır. Huzur ve güven ortamını zedeleyecek davranışlara sendikalar dikkat ederken bürokrat kesimin de kadrolaşma bakanlıklarda gruplaşma eğilimlerini mutlaka terketmeleri ve gelecek dönem için şimdiden hazırlıklara başladığı gibi yanlış anlama ve telâkkilere yol açabilecek davranışlardan kaçınmaları gerekir. Durum böyle olduğu halde bize ulaşan haberler, bazı Bakanlıkların bünyelerinde guruplaşmalar olduğu, kadrolaşmaların meydana geldiği yolundadır ki, böylesi davranışlar sadece üzücüdür. Ne yapana, ne yaptırana ne de vesile olana hayır getirmez. Atatürk'ün Ordusunun büyük bir toleransla hareket ettiği yumuşak ve fakat otoriter bir yönetimi etkinliğini hissettirmeden tutarlı bir biçimde uyguladığı gözlerden ırak tutulmamalıdır. Demokrasinin bir tahrip, bir yoketme rejimi olmadığı karşılıklı anlayış ve fikre saygı düşüncesi içinde geliştiği hiç mi hiç unutulmamalıdır. Geçiş döneminin özelliğini dikkate almayanlar, gelecek için şimdiden hayal peşinde koşanlar hüsrana mahkûm olurlar. Unutmayalım ki, geleceğin sağlıklı demokrasisi bu yönetim aracılığı, bu yönetimin kurduğu müesseselerle gerçekleştirilecektir.

Türk ve Alman yetkililer "Gurbetçileri" tartışılar

Aklı
başında
Almanlar da
mevcut!...

**"Türkleri biz çağırdık"
şimdi de ait diyemeyiz"**

**Büyüklerle inat Alman
çocukları sevgi dolu**

**"Türkleri
seviyoruz"**

**Bakan Esener « Yurda dönecek olan
işçilerimizi baş tacı ederiz » dedi**

Almanlar ağız değiştirdi..

"TÜRKLERİ SEVİYORUZ..."

**BURSA'DA
DÜZENLENEN
SEMİNERDE
ALMANYA'DAKİ
İŞÇİLERİMİZİN
DÖNÜŞLERİYLE
İLGİLİ
KONULAR
TARTIŞILDI.**

BURHAN DODANLI

ÖMER ERGÜN

Bursa Üniversitesi İktisadi ve Sosyal Bilimler Fakültesi ile TÜRK-İŞ'in birlikte düzenledikleri «Federal Almanya'daki Türk İşçilerinin Toplu Dönüşleri ve Türkiye ile Almanya'ya Uyum Sağlamaları» konulu seminer çok faydalı geçti.

Seminerde, TÜRK-İŞ'in görüşlerini belirten Genel Mali Sekreteri Ömer Ergün, şöyle konuştu:

«Federal Almanya'daki işçilerin sorunlarının etraflıca gözden geçirildiği bu tartışmalı bilimsel toplantıda çok faydalar edindik. Bu görüşmelerin ışığı altında, ben de İcra Kurulu üyesi olduğum Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun görüş ve önerilerini sizlere arzitmeye çalışacağım.

Sonradan söyleyeceklerimi, öne alarak konuşmama başlamak istiyorum. Seminerin adı ve konusu ne olursa olsun, sorunların ivedi çözümlere kavuşturulabilmesi ve sağlıklı kararlara varılabilmesi için, Türk ve Alman Hükümeti yetkilileri ile işçi ve işveren kuruluşları temsilcilerinin bir masa etrafında konuları tartışmasında ve karara bağlamasında TÜRK-İŞ olarak sayısız faydalar gördüğümüzü vurgulamak isterim.

Vize uygulamasında olduğu gibi, toplu dönüş, ya da buna benzer bir tasarrufa gidilmesinde Federal Alman Hükümetinin tek yönlü karar almasının zararları olabileceği görüşündeyim. Hatırlanacağı gibi bizim için hiç de sempatik olmayan ve uygulamasındaki güçlükleriyle sırtıp kalan bir vize işlemini önce Federal Almanya olup bitti şeklinde ortaya getirmiş ve bu uygulama maalesef diğer bazı Avrupa ülkeleri için kötü örnek teşkil etmiştir. Vize kararının yalnız Türkler için alınmış olması ne kadar hakkaniyetten ve İnsan Hakları Evrensel Beyanamesinden uzak kalmış ise Federal Almanyada yabancıların sorunlarının bir Türk işçileri sorunu şeklinde takdim edilip gösterilmeye çalışılması da bir haksızlıktır.

Üzerine basarak belirtmek isteriz ki Federal Almanya'daki sorun bir Türk işçi sorunu değildir. Tabii ki bu ülkede aileleriyle birlikte sayıları bir buçuk milyonu aşan Türklerin Sosyal Güvenlik sorunlarından tutun, eğitim ve diğer meselelere değin çeşitli ve önemli sorunlar bulunmaktadır. Tamamen yabancı bir ülkedeki birbuçuk milyon insanın Alman halkının yaşantısına oranla bazı sorunlarının olmaması olanaksızdır. Tabii ki bazı problemler olacaktır. Ama bu sorunların hiçbir zaman halledilmeyecek düzeyde bulunduklarına kani değiliz. Çeyrek asırdan bu yana Federal Alman ekonomisine can katmış olan çalışkan Türk işçileri ellerinden geldiğince bu ülkenin yaşantısına ayak uydurmaya çalışmışlardır. Ellerinden geldiğince diyorum. Çünkü hiç kimse, Alman halkına uyum sağlayacak diye Türk işçilerinin asla terkedemeyeceği milli duygularından, dinlerinden, dillerinden, aile bağlılıklarından, örf ve adetlerinden vazgeçebileceğini hayal etmemelidir.

Kabul edilmelidir ki, Türkiye bir Avrupa ülkesidir ve Türk Ulusu da Avrupalıdır. Ancak bir ülkede bile örneğin Federal Almanya'da bile eyaletler arası sosyal farklılıkların olduğu bir dünyada ayrı ülkelerin insanların bazı duyguları ayrı şekilde paylaşmış olmalarından tabii bir şey düşünülemez.

Bu seminerde Federal Alman Hükümetinin görüşlerini dile getiren Sayın Bayan Funke'nin yaptığı açıklamalar ve Türk işçilerinin sorunlarına akılcı ve mantıklı yaklaşımı sanırım hepimizi memnun bırakmıştır. Aynı görüşleri paylaştığından şüphe etmediğimiz Federal Hükümetin Bayan Funke'nin hazırlık safhasında oldu-

«TÜRKLERİ
SEVİYORUZ»
DIYEN
L. FUNCKE,
TOPLANTI
ARASINDA
BASIN
SENSUPLARIYLA
SIK SIK
KONUŞTU

ğunu sıraladığı Türk işçilerinin sorunları ile ilgili yasal ve idari önerileri geciktirmemesini ümit ediyor ve bekliyoruz. Ancak daha önce de ifade ettiğim gibi bu konuda yapılacak köklü değişiklikler yahut iyileştirme çalışmaları sırasında iki ülke hükümetinin ve hatta işçi, işveren kuruluşları temsilcilerinin karşılıklı mutabakat sağlamalarında ilerisi için büyük faydalar görmekteyiz.

Kısacası tek taraflı ve ilerisi için ümit vermeyecek tutum davranış ve kararlardan dönmemesini istemekteyiz. Örneğin ailelerin parçalanmasına yol açacak bir uygulamaya asla itibar edilmemelidir.

Kıbrıs olayları nedeniyle Amerikanın Türkiye'ye koyduğu haksız ambargo uygulaması daha sonra kaldırılmış olmasına rağmen, olumsuz izleri aradan uzun süre geçmesine karşın hafızalarımızdan silinmemiştir. Bu örneği vermenin nedeni, göçmen işçi çalıştıran ülkelerin alacağı kararlarda daha dikkatli olmalarını belirtmek içindir.

Tabii sayılması gereken yaşam tarzındaki örf ve adet değişiklikleri bir yana bırakılacak olursa göze batacak düzeyde sosyal yaşantıyı etkileyen uyumsuzlukların giderilmesinde Alman Hükümetinin ve özellikle onlarla birarada iç içe yaşamak durumunda olan Alman halkının da gereken yardım, ilgi ve kolaylığı göstermesi şarttır. Bu ilgi ve kolaylık esirgenmediği takdirde ikinci bir vatan olarak seçtikleri Almanya'da Türk işçilerinin uyumsuz olmadığı kolaylıkla görülecektir. 1960 larda hatta 1970 lerde Türk işçilerinin belirgin hasletlerinden, çalışkanlıklarından ve dürüstlüklerinden övgü ile bahseden Almanların birdenbire Türklere karşı bir kampanyaya kalkışmış olabileceklerine inanmak istemiyoruz. Yeterki bu inancımızı haklı çıkaracak iyi niyet belirtileri uygulamaya da yansımış olsun.

Yabancı bir ülkede göçmen işçi meramını anlatacak kadar o ülkenin lisanını öğrenememiş ise suçlu yalnız o değildir. Bir sınıftaki öğrencilerin tümünün başarısız olması büyük ölçüde sınıf öğretmenin başarısı ile doğru orantılıdır. Ve bu eğitimde değişmez kurallardan biridir. Türk işçileri için işyerinde işbaşı eğitimleri yapılması, lisan kursları açılması işverenlerin işçilere sağladığı sosyal güvencelerin başında yer

alır. O ülkenin lisanını bilmeyen bir işçinin o toplumla sıkı fıkı kaynaşması beklenemez. Problemler de o nisbette göze batar.

1960'larda Federal Almanya'yı birinci sırada tercih eden işçilerimiz hertürlü sağlık kontrolünden geçip, sağlık raporunu Alman doktorlarından aldıktan sonra gidiyorlardı. Bunlar arasında çeşitli meslek sahipleri yani kalifiye işçiler de yer alıyordu. İşçilerimiz ister kalifiye, ister sıradan olsun o günün koşulları içinde daha fazla kazanacaklarını bildikleri için köyünü tarlasını bırakıp Avrupaya gidiyordu. Karşılıklı anlayış ve güven duygusu içinde başlayan ve müteakip yıllar süren toplu işçi alımlarından hem biz hem karşı taraf memnuluk duyuyordu. Onlar orada canla başla çalışıp bulundukları ülkenin ekonomisine lokomotiflik görevi yaparken, Türkiye'ye de her yıl önemli miktarlarda döviz gönderiyorlardı. Bugün Türkiye'nin dış ticaret dengesinde yurt dışında çalışan fedakâr işçilerimizin gönderdikleri dövizler yine baş sırayı almaktadır. Ve biz her zaman şükranla andığımız yurt dışındaki işçilerimizi ister tek tek ister toplu halde olsun bağrımıza basmaya hazırız. Onlar ne zaman isterlerse izinli ya da kesin olarak Anavatanlarına dönebilirler ve zaman zaman dönmektedirler. Yıllar boyu çalışan işçilerimizin hiç birinin kesin dönüş yaptıktan sonra Türkiye için bir sorun yarattıkları söylenemez.

Türk işçilerinin kasın toplu dönüşleri ya da istenmeyen bir biçimde toplu göçe zorlanmaları bahis konusu edilirse sadece Federal Almanya'daki bankalarda işçilerimizin mevduat toplamının milyarlarca Doyce Mark tutarında olduğunu hatırlatmak isteriz. Bu meblâğ Türkiye'nin ekonomik yapısını çok önemli ölçüde etkileyecek bir düzeyde olduğu kadar sanırız ki Alman ekonomisini de olumsuz yönde etkileyecebilecek düzeydedir. Bunu söylemeden kastım herhangi bir spekülasyon değildir. Vurgulamak istediğimiz husus gidişlerinin olduğu gibi dönüşlerinin de isteğe bağlı olması gereğidir.

Bu isteğimiz işçilerimizin ve aile fertlerinin olduğu kadar her iki ülkenin ortak ve münferit çıkarlarına da uygun düşecektir. Konuşmamın sonunda bir iki hususa daha değinmek istiyorum. Bunlardan birisi ve en önemlisi Federal Almanya'daki Türk çocuklarına eğitimde ve eğitim sonrası meslek edinmede eşitlik şansının tanınmasıdır. TÜRK-İŞ olarak yıllardan beri bu konu üzerinde önemle durduk. DGB'nin de katkıları ve Federal Hükümetin anlayışlı tutumu sonunda bu konuda önemli merhaleler kazandığımızı hatırlatmakla beraber, istenilen noktadan henüz çok uzakta olduğumuzu da belirtmek istiyorum. TÜRK-İŞ geçen yıl Federal Almanya'daki Türk işçi çocuklarını eğitimi ile ilgili bir projenin hazırlanmasında çeşitli kamu kuruluşlarına öncülük etmiş ve bir karma komisyonun hazırladığı proje taslağı ilgili makamlara tevdi edilmiştir.

Ayrıca ülkesini terk eden, Türklüğüne ihanet edenlerin arkasında Türk düşmanlarının bulundu-

ğunu unutmamak gerekir. Bu haksız ve insafsız eleştirilere alet olanları, Türk olsun olmasın hepsini kınıyoruz.

Türk-Alman dostluklarına da gölge düşürül-sün istemiyoruz. Eleştiriler yapılırken bu ölçüler içinde kalınmasından yanayız.»

ÇALIŞMA BAKANI ESENER'İN KONUŞMASI

Almanya'dan profesörler ve hükümet yetkililerinin de katıldığı ve üç gün süreli seminerin ilk gününde Çalışma Bakanı Turhan Esener, Bursa Valisi Zekai Gümüşdiş ve Bursa Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nihat Balıkır'ın açılış konuşmalarından sonra, Bursa Üniversitesi İktisadi ve Sosyal Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nurhan Akçaylı ile Federal Almanya Yabancı İşçiler Federal Hükümet Görevlisi Lisolette Funcke Türk işçilerinin meselelerini ilmi açıdan ele alarak, çözümünü için görüşlerini açıkladılar.

Açılış konuşmasını yapan Çalışma Bakanı Turhan Esener, 1969'larda Güney Akdeniz ülkelerinden kuzeydeki sanayileşmiş ülkelere iş gücü akımının, bir talep sonucu gerçekleştiğini belirterek, «İşgücü akımı tamamen iradi bir karar sonucu ortaya çıkmıştır. İşçi gönderen ülkeler işçileri göndermek için hiçbir zorlama yapmamıştır» dedi. Türk işçilerinin çalışmak için Almanya'yı seçmelerinin tamamen iki ülke arasındaki geleneksel dostluğa dayandığını da belirten Esener, işgücü akımının başlıca sebebinin de işçi gönderen ülkelerdeki iş gücü fazlalığının olduğunu söyledi. Esener, sanayi ülkelerinin daveti olmasaydı iş gücü akımının gerçekleşmeyeceğini de belirttiikten sonra, «Bundan sonraki problem sosyolojik ve psikolojiktir. Aile eğitim, lojman, geri dönme ve intibak sorunları ortaya çıkmıştır. Almanlar, Türklerin sosyal hayatta uyum sağlamalarını istemektedirler. Uyum sağlamak kolay değildir, uyumu sağlatmak lazımdır. Bizim görüşümüz, yabancı işçilerin kendi isteği ile vatana dönmeleridir. Onlara elbette burada bütün kolaylıklar sağlanacaktır. Ancak şunu da unutmamak gerekir ki, uluslararası anlaşmalar vardır. Bu sebeble işçi gönderen ülkelerle işçi çalıştıran ülkelerin ekonomik durumlarının karşılıklı olarak ele alınması, karşılaştırılması ve ondan sonra bir çözüm bulunması gerekmektedir. Tek taraflı karardan kaçınmak lazımdır, iki ülkenin işbirliği yaparak ve diyalog kurarak çözüm bulması en iyi metottur» dedi.

Seminerin ikinci gününde konuşan İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Esat Çam, Artık Almanya ile ebedi dostluğumuz kalmamıştır. Ekonomik çıkar dostluğu devri başlamıştır dedi.

Seminer, F. Almanya'daki Türk işçilerinin genel problemlerin olduğu kadar, Alman Hükümetinin bu problemlere bakış açısının öğrenilmesi itibarıyla da çok faydalı oldu.

**ÇALIŞMA
BAKANI
ESENER,
ALMAN PROF.
ESSER VE
PROF. AKÇAYLI
SEMINERDE
BİRER
KONUŞMA
YAPTILAR
(Soldan Sağa
doğru)**

Stuttgart Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Günter Endrueit de yaptığı konuşmada, **Biz Almanya olarak başlangıçta çağırdığımız işçilerin ileride uyumsuzluk sorunu yaratabileceğini hesaba katmadık. Bizim çağırdığımız işgücüyü, ama gelenler insandı. Ve bunlar para kazanma ve sosyal-kültürel eksikliklerle dolu kişilerdi, diye konuştu.**

Seminerin hazırlayıcılarından Prof. Dr. Nurban Akçaylı «Türk işçilerinin bugün toplu olarak Federal Almanya'dan Türkiye'ye gönderilmelerinin planlandığını» belirtti ve «Türkler gerçekte Federal Alman Hükümetlerinin işlediği hataların faturasını ödemek zorunda bırakılmaktadır» dedi.

Federal Almanya'daki Türk işçileri sorununun her iki ülke için de çok büyük boyutlara ulaştığını belirten Prof. Dr. Akçaylı bu nedenle konuya duygusal yaklaşımın son derece tehlikeli olduğunu vurguladı.

FUNCKE'NİN SÖZLERİ

Federal Almanya Yabancı İşçiler Federal Hükümet Görevlisi Lisolette Funcke, «Almanya'da yabancı düşmanlığı olduğu iddia ediliyor. Bu ne Hükümetin ne de Alman halkının düşüncesidir. Bunlar az sayıdaki sivri sesli yaygaracılarıdır» dedi.

Ticaret ve Sanayi Odası'nda devam eden seminerin ikinci gününde bir basın toplantısı düzenleyen Bayan Funcke, Türk gazetelerinde Almanya'da «Biz hükümet olarak böyle bir şeye karşı olduğumuzu resmen açıkladık. DGB ve Protestan Klisesi de birer bildiri ile yabancı düşmanlığı yapılmasının karşısında olduğumuzu vurguladılar» dedi.

Türk ve Alman halkının dost olduğunu ifade eden Funcke, bu geleneksel dostluğun sürmesi için aradaki sorunları karşılıklı konuşarak çözmeyi arzuladıklarını bildirdi. Funcke daha sonra şu görüşlere yer verdi:

«Bizim Türklere karşı siyasetimiz entegrasyon siyasetidir. Bu, eşit yaşam demektir. İşyerinde ve okulda eşit davranma demektir. Ancak bu Almanlaştırma anlamına gelmez.»

KIPPES'İN KONUŞMASI

Seminerde sözü alan Bavyera Çalışma Bakanlığı Müsteşarı Dr. Kippes, bölgelerinde geliştirilen Bavyera okul modeliyle Türk çocuklarına geniş öğretim olanakları sağlandığını, Türk çocuklarının da bu okullarda çok başarılı olduklarını söyledi.

Okullarda yabancılar ve özellikle Türk çocukları arasında bir ayırım yapılmadığını belirten Dr. Kippes, **Bavyera okul modelinde başarı oranı yüzde 90 olarak belirlenmiştir. Bu da gösteriyor ki, Federal Almanya'da Türk çocukları ile Alman çocukları eşit haklara sahiptir, şeklinde konuştu.**

Çalışma Bakanlığı Müşaviri Dr. Hüseyin Pekin de konuşmasında yabancı işçi ailelerinin birleştirilmesi konusundaki görüşlerini açıklarken, **Bu konuda bir yasal zorunluluk bulunmamasına rağmen Federal Almanyada aile birleştirilmeleri gibi insancıl bir hakkın Türk işçilerine de tanınması için çaba sarfedilmesi gerekir dedi.**

DESİYAB Planlama ve Koordinasyon Müdürü Hulusi Nasuhoğlu, seminerdeki konuşmasında DESİYAB olarak 103 proje üzerinde çalışma yapıldığını 1982 yılında uygulanacak 6 projeye yurt dışında çalışan işçilerin de ortak edilmesi-nin düşünüldüğünü bildirdi. Nasuhoğlu, Türkiye'de işçi şirketlerinin güçlendirilmesi için de çalışmaların yapılması gerektiğini vurguladı.

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ahmet Gökdere ile de Çalışma Bakanlığı YIS Şube Müdürü Hayrettin Dündar da Almanya ile ortak yatırım ve Türk işçi şirketlerinin çalışmaları konusunda görüşlerini belirttiler.

TÜRK-İŞ 8. Bölge Temsilcisi Kadir Topuz'un da dikkatli çalışması ve büyük emeği geçen bu Seminerde Prof. Dr. Nusret Ekin ile Çalışma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Öktem Akdoğan da beğeni ile izlenen birer konuşma yaptılar. Prof. Ekin, AET'nin Sosyal Politikası ve Türk işçileri, Akdoğan da Günümüzde Yurtdışı İşçi Sorunları konularını anlattılar.

tüketici olarak korunmasında devletin bir şeyler yaptığını varsaymaktır.

— Sorunun kesinlik derecesinin azlığı basının bu konuya ilgisinin derecesini de olduğundan büyük göstermektedir.

C. GERÇEK VE İDRAK EDİLEN İHTİYAÇLAR

Tüketici sorunları ne zaman toplum ihtiyaçları olarak idrak edilirse toplumun gerçek ihtiyaçlarından ayrılmaktadır. Halkın ilk tepki gösterdiği sorunlar

yiyecek ve ilaç gibi sağlık ve beslenme açısından ağırlığı olan konular olurken profesyonel gözetimciler ve uzmanlar daha çok uzun dönemli sorunların çözümünde durmaktadırlar. Bu ayrılık konunun idrakindeki görüş farklılığından kaynaklanmaktadır.

Yukarıda kısaca özetlenen üç faktörden sonra tüketici sorunlarını açık bir şekilde tanımlamak güçtür. Sorunun tanımı tüketici korunmasının nasıl ele alınıp, şekillendirilmesi düşüncesine sıkıca bağlı olmaktadır. Örneğin, bir Bakanlık içinde tüde sonuçsuz kalan değişik ta-

ketici sorunlarıyla ilgili bir departmanın kurulması yaklaşımı yanında tüketici sorunlarını diğer sorunların içinde gösteren ve onların ayrılmaz bir parçası olarak görmekte mümkündür.

Tüketicilerin korunmasında değişik yaklaşımlarla düzenlemelerden yoksun olan ülkemiz-rihlerde bazı yasa çıkarma girişimleri olmuştur. Tüketici sorununu yalnız yasa sorunu değildir. Sorun çok boyutlu bir şekilde ele alınmalıdır. Tüketici sorununu çözümleyebilmek için sorunların nerelerden kaynaklandığının doğru ve tutarlı bir şekilde teşhis edilmesi gerekmektedir. Tüketicilerin eğitilmesi sorunu tüketicilerin korunmasında odak noktalarından önemlisini oluşturmaktadır.

Özellikle eğitim başta olmak üzere diğer önlemlerin uygulamaya konulabilmesi için yönlendirici yaygın bir örgütlenme gerekmektedir. Bu örgütlenme biçiminde dikkat edilecek en önemli noktalardan birisi örgütün geçmişte bazı örgütlerde görüldüğü gibi politize elmalarını engellemektir.

Tüketicinin korunmasında öngörülen örgütün faaliyetleri aşağıda sıralayacağımız ana noktalarda toplanabilir:

1. Türkiye'de çeşitli mal ve hizmetleri kullanmakta olan tüketicilere mal ve hizmetlerin niteliği, kalitesi ve fiyatları hakkında bilgi sağlamak,

2. Tüketiciler arasında haberleşme ve dayanışma sağlamak,

3. Kurslar açarak, konferans ve seminerler düzenliyerek, bültenler yayınlıyarak ve diğer haberleşme araçlarını kullanarak kamuya çeşitli mal ve hizmetleri tanıtmak,

4. Üretilen mal ve hizmetlerin nitelik ve özelliklerini saptamak için bilimsel araştırmalar yapmak veya yaptırmak ve sonuçlarını karşılaştırmak,

5. Tüketicilerin yararını korumak üzere diğer çeşitli faaliyetlerde bulunmak ve gerektiğinde tüketici çıkarını idari ve adli mercilerde takip etmektir.

MÜJDE...

Dün birçoklarımızın «değiştirilemez» dediği organlar artık bugün plastik maddelerden suni olarak yapılarak değiştirilebiliyor. Plastik cerrahi dalında çalışan uzmanlar bugüne kadar yaptıkları deneyler sonunda, organlarımızdan bazılarını suni olarak imal edip insan üzerine yerleştirmeyi başarmış bulunuyorlar. Ancak yine de bazı organların suni olarak yapımı şimdilik imkansız gibi gözüküyor.

Mesela beyin konusunda bilim adamları henüz bir şey yapamamış durumdalar. Gerçi kelliikten şikayetçi olanların dertlerine çare bulunmuş sayılır ama beyin nakli ve bitkisel bez üzerinde küçük dokuların yapımı ancak ileri bir tarihte gerçekleşebilecek. Suni göz yapımı konusundaki çalışmalar ise tam otuz yıldır devam ediyor. Şu an için müsbet bir neticeye ulaşılmış sayılmaz ancak bir takım elektronik sistemlerle beyine uyarılarda bulunulurarak optik görme sağanabiliyor. Gırtlak nakli konusunda yapılan birkaç deney ise başarısızlıkla sonuçlanmış durumda. Gerçi ses düzenini sağlayan tellerin bazıları suni olarak değiştirilebilmiştir. Ama bu da protez yoluyla değil, nakil yoluyla gerçekleştiği için bilim adamlarının fazla başarılı olduğu söylenemez.

DİŞ VE DİL

Diş konusuna gelince; sabit ve oynar protezler artık bütün dünyada yaygın bir hale gelmiştir, fakat ekme yoluyla diş üretme konusunda bilim adamları arasında ciddi münakaşalar oluyor. Dilimizin değiştirilmesine gelince, bir müddet önce Çin'de, aynı kişinin kolundan alınan et parçası dil olarak ağıza takıldı ve bu operasyon 16 saat sürdü. Adamın rahatça konuşup konuşmayacağı ise henüz tesbit edilemedi. Yemek borusu da şu anda suni olarak değiştirilmesi durumunda. Gerçi bu konuda gırtlığa yerleştirilen bir tüp yemek borusu vazifesi görebiliyor ama bu hiçbir zaman gerçek bir yemek borusunun yerini alamıyor...

Netice itibarıyla yine de bilim adamları 2000 yılında pekçok organımızın suni olarak yapıpı takılabileceğini, bazılarının ise «ekmeüretme» yoluyla sağanabileceğini ileri sürüyorlar.

Yargıtay Kararları

İHMALİ SONUCU ARACIN CALINMASINA NEDEN OLAN İŞÇİ İLE KAZAYA NEDEN OLAN KİŞİNİN EYLEMİ ARASINDA İLLİYET BAĞI VARDIR

**YARGITAY ONUNCU
HUKUK DAİRESİ**

E. 1981/4886

K. 1981/6161

T. 24.11.1981

ÖZET: İhmali sonucu aracın çalınmasına yol açan işçi ile, kazaya neden olan kişinin eylemleri arasındaki illiyet bağı dikkate alınmalıdır. Ceza Mahkemesinin beraat kararı, hukuk mahkemesini bağlamaz.

(Not: Yargıtay 10 uncu Hukuk Dairesi'nin kararına esas oluşturan Bursa İş Mahkemesi kararı birlikte sunulmuştur.)

DAVA: İşkazası sonucu ölen işçiler için yapılan harcamalar üzerine uğranılan Kurum zararının rücuatı ödetilmesi davasının yapılan yargılaması sonunda; ilâmda yazılı nedenlerle gerçekleşen 2.221.132 liranın her üç davalıdan müştereken ve müteselsilen alınarak davacıya verilmesine ilişkin hükmün süresi içinde temyizden in-

celenmesi davalılardan Etibank Genel Müdürlüğü ve M.Ş. Avukatlarının istenilmesi üzerine işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

KARAR: 1. Dosyadaki yazılara, toplanan delillere ve hükmün dayandığı gerektirici nedenlere göre davacı Kurumun tüm, davalı Etibank Genel Müdürlüğünün 3 nolu bendin kapsamı dışında kalan sair itirazları yerinde değildir.

2. M.Ş. nin temyizine gelince:

Kamyon şoförü davalı M.Ş., kamyonun kontak anahtarını kamyon üzerinde bırakarak, kamyonu terkettiği, ceza ilâmı ile sabittir. Her ne kadar Ceza ilâmında, kamyonunun kontak anahtarını, kamyon üzerinde bırakma eylemi ile ölümle sonuçlanan kaza arasında illiyet bağı bulunmadığı ileri sürülerek, M. Ş. beraat ettirilmiş ve bu karar kesinleşmiş ise de, illiyet bağının bulunup bulunmadığına ve beraate ilişkin ceza mahkemesi kararı hukuk hâkimini bağlamaz. İlliyet konusu maddi değil, hukuksal bir sorundur. Kontak anahtarını, sorumluluğu altındaki aracın üzerinde bıraklığı yo-

lundaki eylemi ve bunun ötesinde kamyonun ehliyetsiz kişi eline geçtiğini ve götürüldüğünü bildiği halde engellememe, takip etmeme, ilgisizlik, yemekhanenin yanında kalma, gibi eylemleri ceza davasında sabit olan M.Ş. in, bu eylemleriyle, sigorta olayı arasında uygun - neden sonuç bağı bulunmadığı söylenemez. Bu eylemler, aracın ehliyetsiz kişi eline geçmesini sağlamış ve sigorta olayının oluşumuna yol açmıştır. Bu eylemler olmasaydı, ehliyetsiz kişi aracı kullanamayacağına, kullanmayınca da aracın devrilmesi söz konusu olamayacağına göre, illiyet bağı vardır. Gerek bu gerekse karar yerinde gösterilen öteki gerekçelere göre, davalı M.Ş.'inde 3 nolu bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

3. Davanın yasal dayanağı oluşturan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 26 ncı maddesi uyarında Kurumun istemi, sigortalı veya hak sahibi kimse-lerin işverenden isteyebilecekleri miktarla sınırlı olup bu miktarı aşamaz. Bu nedenle haksahiplerinden H. hakkında anılan tavan miktarı açılmak suretiyle hüküm tesisi usule ve yasa-ya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde davalılar Etibank Genel Müdürlüğü ile M.Ş.'in bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, oyçokluğuyla karar verildi.

KARŞI OY YAZISI: Hükmü temyiz eden davalılarla ölümle biten Sosyal Sigorta olayı arasında uygun neden-sonuç bağlantısı yoktur. Bu bakımdan, başkaca yön incelenmeksizin davanın reddi gerekeceği ve özellikle cezada saptanmış anılan bağlantı yokluğunun hukuk mahkemesinde de gözönünde tutulmasının zorunlu olduğu görülmüştür.

Başkan
Mustafa ÇENBERCİ

İŞÇİ YA DA İŞVERENİN SUC SAYILAN EYLEMLERİ DIŞINDA BİR NEDENLE SİGORTALILIĞIN İPTALİNDE ÖDENMİŞ ÖLÜM YARDIMLARI GERİ ALINAMAZ

**YARGITAY ONUNCU
HUKUK DAİRESİ**

E. 1981/4646

K. 1981/5361

T. 20.10.1981

ÖZET: Sigortalılığın iptali ve prim iadesi halinde, sigortalının yakınlarına yapılan ödemeler durdurulur. İşçi ya da işverenin suç sayılan eylemleri dışında bir nedenle sigortalılığın iptalinde, daha önce ödenmiş ölüm yardımları geri alınmaz.

(506 s.Y.m. 84/3)

DAVA: Davacı vekili, davalıların murisi H.'e ölüm aylığından fuzulen ödenen 66.743,77 TL'nin iadesine karar verilmesini istemiştir. Mahkeme, bozmaya uyarak isteği hüküm altına almıştır.

KARAR: Hükümün, taraflar avukatlarınınca temyiz edilmesi üzerine; temyiz isteklerinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve tetkik hakim itarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi:

1 — Dosyadaki yazılara, toplanan delillere ve hükümün dayandığı gerekçeleri nedenlere göre, davacının tüm davalının sair temyiz itirazlarının reddi gerekir.

2 — Dava, primleri geri verilene, primleri iptal edilen çalışmaları dolayısıyla, Kurum'ca iş kazası sigortasından yapılan yardımların geri verilmesi istemine ilişkindir. Sigortalının hak sahiplerine 15.8.1970 ilâ 1.1.1978 tarihleri arasında iş kazası sigortasından ödemede bulunduğu, kesin yargı durumunu oluşturmuş Kütahya İş Mahkemesi'nin 1975/6 esas 1976/88 karar sayılı hükmü uyarınca miras bırakan sigortalılık niteliğini yitirdiği, uyumsuzluk konusu değildir. Uyumsuzluk, sigortalılığın iptal edilen ve primleri geri verilen sigortalının hak sahiplerine

iş kazası sigortasından yapılan yardımların geri alınıp alınmayacağı noktasında toplanmaktadır.

Davanın yasal dayanağı, 506 sayılı SSK'nun 84/3 fıkrasıdır. Anılan fıkra ise, «primleri geri verilene, primleri iptal edilen çalışmaları dolayısıyla Kurum'ca iş kazasıyla meslek hastalıkları sigortasından yapılmakta olan yardım ve ödemeler durdurulur. Hastalık, analık, malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortasından yapılmakta olan yardımlar ile verilmekte olan ödenek ve aylıklar ise, ilgililer bu sebeple gerekli yardım, tahsis ve ödeme şartlarını yitirmiş olurlarsa durdurulur. Şu kadar ki daha önce sağlanan yardımlara ait giderler ilgililerden geri alınmaz» hük-

münü taşımaktadır. Maddenin son cümlesindeki «daha önce sağlanan yardımlara ait giderler ilgililerden geri alınmaz» sözcükleri, yapılan yardımların kural olarak geri alınamayacağını açıkça ortaya koymaktadır. Buradaki anlamıyla, «giderlerden» maksat, sosyal sigorta yardımları karşılığıdır. Başka bir anlatımla, anılan hükümde yer alan «yardımlar» sözcüğü sosyal sigorta türlerinden yapılmış tüm yardım çeşitlerini kapsar. Bu hükmün, belirgin olarak, yardım görenin durumunu, yardımdan önceki orana kötüleştirmekten koruma amacıyla konulduğu kuşkusuzdur.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgular gözönünde tutulmaksızın yazılı şekilde karar verilmesi usule ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

SONUÇ: Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA 20.10.1981 gününde oybirliğiyle karar verildi.

İŞYERİNE AİT SOSYAL TESİSLERDE MEYDANA GELEN KAZA İŞKAZASI NİTELİĞİNDEDİR

YARGITAY DOKUZUNCU HUKUK DAİRESİ

E. 1981/13829

K. 1981/15901

T. 29.11.1981

ÖZET: İşyerine ait sosyal tesislerde hizmet akdinden doğan bir nedenle bulunduğu sırada kazaya uğrayan işçinin durumu işkazası kapsamına girer.

DAVA: Davacı, iş kazası sonucu meydana gelen ölüm nedeni ile uğranılan maddi ve manevi tazminatın ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme, isteği görev yönünden reddetmiştir.

Hüküm süresi içinde davacılar avukatı tarafından temyiz edilmekle dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR dosya içeriğinden, davalı Botaş'a kalorifer bakım işçisi olarak çalışan ve işyerinin bekâr lojmanlarında kalan davacıların miras bırakanının onay günü, ha taik izinde olmakla beraber bazı ödemeleri almak üzere işyerine geldiği, o an ödeme yapılmadığı için civardaki plaja gelerek serinlemek amacı ile denize girdiği ve denizden topladığı midye kabuklarını yıkamak için plajın yanında bulunan kantinin önündeki su musluğunu açmak istediği sırada, kaçak elektrik akımına kapılması sonucu öldüğü, olayın meydana geldiği yerin davalıya ait sosyal tesisler alanı içinde bulunduğu anlaşılmaktadır.

SONUÇ Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen sebepten davacı yararına BOZULMASINA, 29.11.1981 gününde oybirliğiyle karar verildi.

İŞGÜCÜ EROZYONU

Başlığımızdaki kelimeler, haddizatında t.mak içerisinde alınmalıydı. Çünkü bizim kullandığımız bir cümlede veya cümlelerde yer almış değil. Ama bugün yazımızın başlığı olarak aldık. Demek ki, erozyon sadece topraklarımız üzerinde, topraklarımızın kaymasıyla meydana gelen bir olay değil. Çalışma hayatında da bir Erozyon sözkonusu. Kim bu görüşün sahibi? Arzedelim efendim: Milli Güvenlik Konseyi Kontenjan Üyesi Dr. Hayati Gürtan, geçtiğimiz yılın son günlerinde, Çalışma Bakanlığı bütçesinin, Danışma Meclisinde görüşülmesi sırasında yaptığı konuşmada, anılan görüşlerin ortaya koyucusu olarak karşımıza çıktı.

İŞGÜCÜ EROZYONU

Ve yıllardır hüküm süren bir Erozyon. Çalışma hayatımızda. «topraklarımızda olduğu gibi küçümsenemeyecek bir erozyon» sözkonusudur. Bunun nerede olduğunu yine ilgilinin konuşmasından dinleyelim: «Bu erozyon, işgücü erozyonudur. İş kazaları ve meslek hastalıklarının neden olduğu erozyondur».

RESMİ KAYITLAR

Evet, Resmi kayıtların ortaya koyduğu, işgücü erozyonuyla ilgili gerçekler» resmi kaynakların hakikatleri tam yansıtmadığını söylemek mümkün mü? Galiba yer yer ve zaman zaman mümkün oluyor. Gürtan, «işkazalarıyla ilgili olarak tutulan istatistiklerin noksan olduğundan söz ediyor.

YILDA TOPLAM

Yılda genel bir değerlendirmeye, «yaklaşık günde 4 olmak üzere 1400 vatandaşımız, işkazaları sonunda hayatını kaybetmekte ve ortalama 3500'e yakın işçimiz ise sakat kalarak sürekli işgöremez duruma düşmektedir.»

SADECE PARA DEĞİL

İşkazaları ve sonuçları. Dr. Gürtan şöyle diyor: «İşkazalarının sonunda ödenen bedelin sadece para ile ölçülmesinin, sadece ana üretim faktörlerinden olan emeğin kaybı yönüyle

değerlendirilmesinin doğru olmayacağı, insani olmayacağıdır». Demek ki, her konuda olduğu gibi, işkazalarında da işin «manevi yönü» ağırlık içinde ele alınmaktadır.

Endüstriyel iş kazaları konusunda, kesin olarak görülen bir gerçek vardır: Bu konuda, gerekli tedbirler zaman geçirmeden alınmalıdır. Anayasamızın ve diğer ilgili kanunların, bu konuda açık ve kesin hükümler taşıdığının da bilinmesinde fayda vardır.

YENİ TEDBİRLER

İş kazaları konusunda, ülkemizde alınmış tedbirler yeterli midir? Bu çalışma alanında, hizmetlerin getirilişi çerçevesinde, neyin nasıl yerine getirilmesi gerekmektedir? Bu cevapların verilmesi, mutlaka ilgililerin ve yetkililerin görevidir.

ESNEK EMeklİLİK

Avrupa ülkelerinde, bugün bir «Esnek Emeklilik» konusu gündemde bulunmaktadır. Erken emekliliğin teşvik edilmesi anlamında görülen söz konusu «Esnek emeklilik»le, emekli sözkonusu olan çalışanların, aylıklarıyla birlikte bazı tazminatlar da alacakları, fakat fazladan verilmesi sözkonusu olan mali ödemelerin yalnızca çok zor ekonomik şartlar karşısında kabul edilebileceği ve sözkonusu esnek emeklilik sisteminin bütünleyici bir parçası olarak görülmemesi gerektiği biçimindedir.

OLUMLU SONUÇLAR

Gerek, ülkemizdeki işkazaları konusunda alınacak tedbirlerle, gerekse Avrupa'da sözkonusu olan, «Esnek Emeklilik» düşüncelerinin getireceği yenilikler ki, (burada çalışan nüfusun tamamı, sürekli olarak çalışırken, günün birinde işsiz kalmanın yarattığı şok yerine, yarım gün çalışırken, hiç çalışmayacakları emeklilik devresine aşamalı bir şekilde geçişin yaratacağı olumlu sonuçlardan faydalanılacaktır). beklenen gelişmeler olarak görülmektedir.

İSA KAYACAN

ÖMER ERGÜN: «SAMSUN'DA AÇILAN SİTEMİZ, TÜRK-İŞ'İN EĞİTİME VERDİĞİ ÖNEMİN EN AÇIK İFADESİDİR.» DEDİ...

TÜRK - İŞ EĞİTİM MERKEZİNDE İLK SEMİNERLER YAPILDI...

★ ÜÇ HAFTA İÇİNDE TOPLAM DOKUZ SEMİNER DÜZENLENDİ

TÜRK-İŞ tarafından yapımı gerçekleştirilen ve 13 Ocak 1982 günü açılışı yapılan Samsun'daki TÜRK-İŞ EĞİTİM MERKEZİ'nde fiili sendikal eğitim çalışmaları 22 Şubat - 12 Mart 1982 tarihleri arasında düzenlenen dokuz ayrı seminer ile başlatıldı.

Deneme eğitim programının açılışına bir mesaj gönderen TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim Denizcier, bu sitenin Türk işçileri için bir üniversite değerinde olduğunu söyledi. TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir ise, TÜRK-İŞ EĞİTİM SİTESİ'nin, daha önce Ankara'da açılan Sendikacılık Kolejinin bir devamı olduğunu söyledi.

22-26 Şubat 1982 tarihleri arasında yapılan birinci hafta seminerlerinin açılışında, İstiklal Marşının hep beraber okunması ve TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim Denizcier ile Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir'in mesajlarından sonra T Ü R K - İ Ş Genel Mali Sekreteri Ömer Ergün, Eğitim Sitesinin açılışının TÜRK-İŞ tarafından eğitime verilen önemin bir ifadesi olduğunu belirten bir konuşma yaptı. Konuşmasında daha sonra çeşitli eğitim konularına değinen Ömer Ergün şunları söyledi :

«1966 yılında Ankara'da, Gümrük ve Tekel Bakanlığına ait bir binada ilk kez açılan

Sendikacılık Koleji, TÜRK-İŞ tarafından gerçekleştirilen ilk kolejidir. Şu anda fiili eğitime açtığımız TÜRK-İŞ EĞİTİM MERKEZİ, daha önceki kolejinin bir devamıdır.

Bu güzel tesisin yapılmasında en büyük emek sahibi rahmetli Genel Başkanımız Seyfi Demirsoy'u bu vesile ile bir kez

daha şükranla anmak istiyorum. Türk Sendikacılık Hareketinin güçlü liderlere olan ihtiyacı ve bu ihtiyacın giderilmesi için böyle tesislerin varlığını çok önceleri gören Demirsoy, bize rehber olmuştur.

Daha önce seminerlerimizi kendi malımız olmayan yerlerde ve çok masrafı olarak yapıyor-

İKİNCİ HAFTA SONUNDA YAPILAN KAPANIŞ TÖRENİNDE TÜRK-İŞ GENEL MALİ SEKRETERİ ÖMER ERGÜN KONUŞTU...

SEMİNERE TARIM-Ş ADINA KURSIYER OLARAK KATILAN NURAN EKSEN'E DİPLOMASINI ÖMER ERGÜN VERDİ...

duk. Şimdi ise, bir avuç toprağınan çivisine kadar tamamen kendi malımız olan bu binada bir araya gelmiş bulunuyoruz. Bu güzide topluluktan çok önemli bir isteğim var. Burada edindiğiniz bilgileri sadece kendi dağarcığınızda saklamayınız. Öğrendiklerinizi, öğrenme arzusu içinde olan kendi çevrenize yayınız. Bu yayılmanın kendi çevrenizde kalmayıp, tüm işçilere ulaşmasında sağlayınız.»

Daha sonra söz alan Asya-Amerika Hür Çalışma Enstitüsü (AAFLI) Türkiye Direktörü Thomas Riley de, eğitimin öneme değinerek, eğitim konusunda TÜRK-İŞ ile yaptıkları ortak çalışmalarından söz etti. Riley ayrıca, ilmin ışığında yapılan sendikacılığın çalışanlara

büyük yararlar sağladığını da sözlerine ekledi.

TÜRK-İŞ EĞİTİM MERKEZİ'nde yapılan ve üç hafta süren seri deneme eğitim programı şöyledir:

1. Hafta: A) Dershanesi: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ahmet Gökdere, «Çalışma Ekonomisi» konusunu işledi TÜRK-İŞ'e bağlı kuruluşların toplu sözleşme ve ücret politikası ile ilgili İcra Kurulu üyelerinin katıldığı seminerde, Doç. Dr. Ahmet Gökdere'ye, Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi asistanlarından Mehmet Tomanbay yardımcılık etti.

B) Dershanesi: Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi öğretim üyesi Prof. Dr. Ah-

met Beyarslan ile Devlet Planlama Teşkilatı Uzmanı Dr. Yusuf Hamurda'nın öğretim üyesi olarak katıldıkları seminerde «Planlı Kalkınma ve İstihdam İlişkileri» konusu ele alındı. Bu seminerde, Prof. Dr. Beyarslan ile Dr. Hamurda'ya Aziz Konukman ile DPT uzmanlarından Burhan Akdemir yardımcılık ettiler.

C) Dershanesi: Bu dershane de ise, TÜRK-İŞ'e bağlı kuruluşların işyeri temsilcileri, TÜRK-İŞ Eğitim Müdürü Emre Kocaoğlu başkanlığındaki bir ekip tarafından işyeri temsilcilerinin görev ve yükümlülükleri konusunda seminer gördüler.

2. Hafta: A) Dershanesi: Hacettepe Üniversite Ekonomi Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Erdal Türkkan, TÜRK-İŞ'e bağlı kuruluşların Genel Mali Sekreterlerinin katıldığı seminerde, «Genel Ekonomik Kavramlar» konusunu işledi.

B ve C) Dershaneleri: Her iki dershane de, işyeri temsilcilerine TÜRK-İŞ, TEKGIDA-İŞ ve TEKSİF eğitim görevlileri tarafından işyeri temsilcilerinin görev ve yükümlülükleri konusunda seminerler verildi.

3. Hafta: Son haftada her üç dershane de birden, TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların şube başkanları ile Federasyonların sendika başkanları düzeyindeki kursiyer topluluğuna Ege Üniversitesi İktisat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Fikret Sönmez başkanlığındaki bir ekip tarafından «Temel Sendikacılık Bilgileri» konusunda dersler verdi. Prof. Dr. Sönmez başkanlığındaki ekipde, Prof. Dr. Nezihe Sönmez, Doç. Dr. Aytaç Eker, Dr. M. Polat Soyer, Ayşegül Eker, Hidayet Altınakar, Selahattin Sarı ve TÜRK-İŞ Eğitim Müdürü Emre Kocaoğlu yer aldılar. Ayrıca Sosyal Sigortalar uygulaması konusu da kursiyerlere ders olarak verildi.

TEMSİLCİLER
SEMİNERİNDE
UYGULAMALI
DERSLER DE
YAPILDI

AAFLI
TÜRKİYE
DİREKTÖRÜ
RİLEY,
SEMİNERİN
AÇILIŞINDA
BİR
KONUŞMA
YAPTI

İster inan, ister inanma...

Basından Seçme Saçmalar

68. VİLAYETİMİZ BERLİN'DE 1,5 MİLYON VATANDAŞIMIZ YAŞIYOR...

Amerika'yı ziyaret etmekte olan Federal Almanya Maliye Bakanı Kont Lambsdorff, dün Washington'daki National Press Club'da yaptığı konuşmada, Almanya'da 1.5 milyon Türk'ün bulunduğunu söyledi.

Berlin'in dünyadaki üçüncü büyük Türk şehri haline geldiğini belirten Alman Maliye Bakanı, ülkesindeki 1.7 milyon işsizi göz önüne alarak, yabancı işgücü kabul etmediklerini belirtti.

LAFA BAK!..

YA KOPSA MIYDI?..

Gelelim soğanın faziletine!..
**SOĞAN SUYU, NEZLE VE
ANJİNE İYİ GELİYORMUŞ**

ZORLU MAHKÛM, YEMEK YERİNE DAYAK YEMİŞ...

Bir cezaevi tutuklusunu, bir başka hükümlünün akşam yemeğini yemesi üzerine, anayasal hakkının çiğnendiğini ileri sürerek Şerif Jake Miller'i dava etmiştir.

35 yaşındaki tutuklu Jack Mc Dowell Hail Jr., hücre arkadaşları tarafından akşam yemeğinin alınmasını müteakiben gardiyanların kendisine yeni bir yemek vermeyi reddettiklerini iddia etmiştir.

Brevard İlçesi Gezici Mahkemesindeki davaya göre Şerifi insani haklarını çiğnemek ve kayıtsızlık gerekçeleriyle suçlanan Hail, sadece bununla kalmayıp, yemeğinin geri verilmesini istediğinde, adı belirlenemeyen hücre arkadaşları tarafından dövüldüğünü de söylemektedir.

Hail, 6 ay zorla tecavüzden ve 6 ay da gözaltı devresini ihlal etmekten dolayı 7 Ekim tarihinden buyana hapse yatmaktaydı.

Soğan ve soğan suyu beş hastalığı tedavi edebiliyor. Bir bardak ılık suya karıştırılan iki soğanın suyu gargara edilince anjini iyileştiriyor, burna çekilince, burundaki salgıyı artırarak nezle mikroplarının atılmasını sağlıyor ve kısa zamanda nezleyi iyileştiriyor. Soğanın yapısındaki kükürt bağırsak kurtlarını öldürüyor ve özellikle çocuklara musallat olan kurtları yok ediyor. Aynı şekilde, salgı artıcı özelliğinden dolayı idrar yollarındaki tutukluğu önüyor, idrar yollarını açıyor. B vitamini yönünden zengin olan soğan yorgunluğu gideriyor, insan bedenine canlılık kazandırıyor. Ayrıca, C vitamini yönünden de zengin olduğu için soğuk algınlıklara karşı bedeni koruyor.

HOLLANDA'YA TAŞ SATIYORUZ...

Hollanda'lı bir firma Türkiye'den 1 Milyon ton taş ithal için başvuruda bulundu.

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nın açıklamasına göre, yapılacak liman inşaatı için önümüzdeki 2 yıl içinde en az 600 bin ton ve en çok 1 milyon ton taş ihtiyacı olduğunu belirterek, Türkiye'den taş ithal etmek istediğini bildirdi.

KAMU KURUMLARINDA ÇALIŞANLAR ÇORAP GİYECEKLER...

Balkanlar Kurulu'nca kabul edilen «Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personelin kılık ve kıyafetine dair yönetmelik yürürlüğe girdi.

Dünkü Resmî Gazete'de yayımlanan yönetmeliğe göre, kamu kuruluşlarında çalışan erkek ve kadınlar bina içinde çorapsız dolaşamayacaklar erkekler bina içinde mutlaka ceket, gömlek ve kıyafet takacaklar, kadın personelin de başı örtülü olamayacak.

«Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personelin kılık ve kıyafetine dair yönetmelik'e göre, erkek personel sakalsız olacak, bıyıkları «temiz, taranmış, dudak kenarlarından taşmıyacak şekilde kesilmiş» olacak.

«TAVŞAN» DIYE ARKADAŞINI VURAN AVCI İNTİHAR ETTİ...

Bolu'nun Seben ilçesinde dondukları sanılan avcılardan birinin arkadaşını kaza ile öldürdükten sonra intihar ettiği belirlendi. Rıdvan Bozkara'nın Karabayır mevkiinde tavşan avlarken Yücel Taşpınar'ı kaza kurşunu ile vurduğu ve daha sonra üzüntüsünden intihar ettiği açıklandı.

İÇTE OLUP-BİTENLER

ÇOCUKLARIN ÇALIŞMA YAŞI YÜKSELTİLİYOR

Çalışma Bakanı Prof. Dr. Turan Esener çocuklarda çalışma yaşının 12'den 13'e yükseltileceğini açıkladı. Esener, bu konudaki düzenleme hazırlıklarının son aşamaya geldiğini kaydederken, şunları söyledi: «Bilindiği gibi, Avrupa'da çocuklar için çalışma yaşı 15'dir. Bu olmasa bile çalışma yaşının 12'den 13'e çıkarılması Türkiye koşullarında daha gerçekçi bir yaklaşımdır.»

İŞ VE İŞÇİ BULMA KURUMU'NA BAŞVURANLARIN SAYISI AZALDI

İş ve İşçi Bulma Kurumu'na başvuranların sayısında azalma izlendiği bildirildi. Kurum Genel Müdürü Murat Işık yaptığı açıklamada, 1981 yılı Nisan ayı itibarıyla iş için başvuru sayısının 426 bin olduğunu, bu rakamın yıl sonunda 294 bine düştüğünü söyledi. Işık, Gerilemenin 12 Eylül'den sonraki dönemde işletmelerde tam kapasite çalışma ve yatırımlardaki hızlanmadan ileri geldiğini savundu. Kurum Genel Müdürü azalışın bir nedeninin de işçi çıkarma yasağından kaynaklandığını sözlerine ekledi.

120 İŞÇİ ÇALIŞTIRACAK AĞRI ŞEKER FABRİKASI 1984'DE ACILACAK

Ağrı'da yapım çalışmaları sürdürülen Şeker Fabrikasının 1984 yılında üretime gireceği bildirildi. 120 kişilik istihdam kapasitesi yaratacak olan Fabrikanın günde 3 bin 600 ton pancar işleyeceği kaydedildi. Ekonomiye yılda 8 milyar lira dolayında katkı yaratması beklenen Ağrı Şeker Fabrikası'nın yıllık çalışma süresinin 120 gün olacağı kaydedilirken, üretimde tam kapasiteye çıkabilmesi için pancar ekim sahalarının artırılmasına yönelik çabaların yoğunlaştırıldığı ifade edilmekte.

KURUMLU: «YHK GÖREVİNİ BASKA BİR KURULA DEVRETMELİ»

TARIM-İŞ Sendikası Araştırma Genel Sekreteri Salih Kurumlu, Yüksek Hakem Kurulu'nun görevinin başka bir kurula devretmesi gerektiğini savundu. Salih Kurumlu, sendikasına üye 18 bin dolayında işçiyi kapsayan toplu sözleşmelerin sona ermesi nedeniyle yaptığı açıklamada, bunların yeniden yürürlüğe konulması için Yüksek Hakem Kurulu'na başvuracaklarını, ancak Kurul'un sözleşmelerin çok uzun sürede sonuçlandırmasından «memnun olmadıklarını» söyledi. Kurumlu, Yüksek Hakem Kurulu'nun bu görevini, daha etkin çalışacak başka bir kurula devrinin «yerinde olacağını» kaydetti.

TKİ YÖNETİM KURULU İŞÇİ ÜYESİ EREN İSTİFA ETTİ

Türkiye Kömür İşletmeleri Yönetim Kurulu'nda işçi üye olarak görev yapan Mithat Eren istifa ederek ayrıldı. Eren'in istifası Maden Federasyonu İcra Kurulu tarafından kabul edildi ve onaylandı. Mithat Eren 16 Ekim 1981 günü yapılan Başkanlar Kurulu toplantısında TKİ Yönetim Kurulu üyeliğine yeniden üç yıl için seçilmişti. Mithat Eren Kurul üyeliğini 16 yıldır yürütüyordu.

GEBZE'DE TSE DAMGASI TAŞIMAYAN MAMÜLLERİN KULLANILMASI YASAKLANDI

Gebze Belediye Başkanlığı kısa adı (TSE) olan Türk Standartları Enstitüsü damgası taşımayan sanayi mamullerinin inşaat yapımında kullanılması yasaklandı.

Belediye yetkilileri yasak kararının, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nden gönderilen talimat gereği alındığını belirterek şöyle dediler :

TSE markası almamış imalatçıların mamullerinin inşaat yapımında kullanılması kesinlikle yasaktır. Tesisat projelerinin tetkiki ve tasdiki ile inşaatlara iskân raporu verilmesi sırasında konu üzerinde hassasiyetle durulacaktır.»

ÇUKUROVA'DA 943 BİN 167 HEKTAR KURU TARIM YAPILIYOR

Toprak-Su 2. Bölge Müdürü Derviş Kocabaş, Çukurova'da 288 bin 332 hektar alanda sulu, 943 bin 167 hektar alanda kuru tarım yapıldığını söyledi.

Sulu tarım yapılan 288 bin 332 hektar alanın 10 bin 76 hektarı İçel, 111 bin 754 hektarı Adana, 75 bin 502 hektarının Hatay'da bulunduğu belirtildi.

Öğrenildiğine göre, kuru tarım yapılan 943 bin 167 hektarın 245 bin 66 hektarı İçel, 550 bin 561 hektarı Adana, 147 bin 540 hektarı ise Hatay'da yer almaktadır.

FAO TÜRKİYE'DE TEMSİLCİLİK AÇIYOR

Kısa adı FAO olan Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilatı'nın Türkiye'de temsilcilik açmasına ilişkin anlaşma Bakanlar Kurulu'na onaylandı.

Merkezi Roma'da bulunan FAO'nun Türkiye temsilciliği, FAO'nun Türkiye'deki tüm faaliyetlerinden sorumlu olacak.

BANKERLERE UYGULANACAK CEZAI İŞLEMLERLE İLGİLİ TASARI KOMİSYONA İADE EDİLDİ

Danışma Meclisi Genel Kurulu, ödeme güçlüğü içinde bulunan bankerlere uygulanacak ceza işlemlerine ilişkin kanun tasarısını düzeltilmek üzere Adalet Komisyonu'na iade etti.

Danışma Meclisi Genel Kurulunun dünkü birleşiminde ele alınan tasarrının iade gerekçesi olarak, öngörülen cezaların geçmişe yönelik olarak öngörülmesinin Anayasa ve Kanun tekniğine uygun olmadığı gösterildi.

TÜRKİYE'DE İLK GÖRÜNTÜLÜ TELEFON SİSTEMİ ESKİŞEHİR'DE UYGULANACAK

Türkiye'de ilk kez görüntülü telefon sisteminin Eskişehir'de uygulanmasına başlanacağı ve çalışmalara hız verildiği açıklandı.

PTT Genel Müdürlüğü tarafından Eskişehir'de yaptırılmakta olan 12 binlik yeni santral binasına monte edilecek olan görüntülü telefon sisteminin ithal bağlantılarının yapıldığı öğrenildi.

Eskişehir PTT Müdürlüğü ilgilileri deneme çalışmalarının Eskişehir'de başlayacağını ve daha sonra Antalya, İstanbul, Ankara'da uygulanacağını söyledi.

PTT ilgilileri 12 binlik santralin yurt dışından gelen bazı malzemelerinin monte çalışmalarının devam ettiğini söylediler.

TARİŞ, ÇİN HALK CUMHURİYETİ'NE ZEYTİNYAĞI SATACAK

Tariş'in, Çin Halk Cumhuriyeti'ne zeytinyağı satmak için girişimlerde bulunduğu öğrenildi.

İlgililerden edinilen bilgiye göre ihracat konusunda geleceğe dönük dış satış çalışmalarında TARIŞ, alışılagelmiş pazarlar dışına çıkmayı amaçlamaktadır. Yetkililer Avrupa ülkeleri yanında Orta Doğu, Afrika ve Güney Amerika pazarlarına girilebilmesi için girişimlerin aralıksız sürdüğü de belirterek, «Bu cümleden olarak örneğin, Çin Halk Cumhuriyeti'ne zeytinyağı satımı için temaslar yapılmaktadır, ayrıca Sovyetler Birliği'ne incir ve üzüm satılması için yapılan çalışmalar başarıyla sonuçlanmış ve bu ülkeye kuru incir, üzüm ihraç edilmiştir.» dediler.

DIŞTA OLUP - BİTENLER

FORD İŞÇİLERİ YAKLAŞIK ÜÇ YIL ÜCRET VE SOSYAL HAK ZAMMI ALMAYACAK

ABD Ford Otomobil Firması Ford ile Birleşik Otomobil İşçileri Sendikası arasındaki «ücret azaltma» anlaşmasının yürürlüğe girdiği, işçilerin yaklaşık üç yıl süreyle hiçbir ücret ve sosyal hak artışından yararlanamayacakları bildirildi. 1981 yılını 1 milyar dolar civarında zararla kapadığı ifade edilen Ford tesislerindeki işçilerin büyük bölümünün onayladığı bildirilen anlaşmaya karşılık, Ford yönetiminin kapatmayı öngördüğü tesislerinin sayısını en aza indireceği ve çıkarmak durumunda kaldığı işçilere sürekli gelir olanakları sağlayacağı kaydedilmekte. Ford ile Sendika arasında uygulamaya konulan anlaşmanın Amerika tarihinde benzeri olmadığı verilen haberler arasında.

DUNLOP'TA İŞÇİ ÇIKARMA HAZIRLIĞI GREVLERE YOL AÇABİLECEK

İngiliz Dunlop Lastik Fabrikası'nın Galler Bölgesindeki tesislerini kapatma ve kimi işyerlerinden de işçi çıkarma kararı alması karşısında grev olasılığının belirdiği bildiriliyor. Sendika ile Dunlop yönetimi arasındaki görüşmelerin sonuç vermemesi üzerine, Galler'deki tesislerde işçilerin bir günlük uyarı grevine gittikleri haber verildi. Ay-

rıca, bu işyerlerinde örgütlü sendikaların biraraya gelerek ortak tutum saptama görüşünde oldukları ifade edilmekte. Yönetim ile sendikalar arasında uzlaşma sağlanamaması durumunda tüm işletmelerde greve başlanacağı da belirtiliyor.

NİJERYA'DA ELEKTRİK GREVİ ÜLKEYİ KARANLIKTAKİ BIRAKTI

Nijerya Ulusal Elektrik Kurumu işçilerinin başlattıkları grevler sonucu, tüm ülkenin karanlıkta olduğu bildirildi. Elektrik işçileri, izin ve yıl sonu ikramiyesi ödenmesi istemiyle iş bırakmışlardı. Bu arada, ülkede başta hastaneler olmak üzere, kamu tesislerinin de çalışamaz durumda oldukları haber veriliyor. Büyük kentlerde ise su şebekelerinin durması sonucu büyük ölçüde su sıkıntısının baş gösterdiği, kuyu sularının karaborsada yüksek fiyatlarla satılmaya başlandığı bildiriliyor.

HOLLANDA'DAKİ TÜRKLER «DEVLET MEMURU» OLUYOR

Ülkedeki işsizlik ile mücadele için 1 milyar Gulden ayırmayı kararlaştıran Hollanda hükümeti, ülkedeki azınlıklara da devlet dairelerinde daha çok iş verileceğini açıkladı.

Hollanda'da Bakanlar Kurulu yaptığı son toplantıda ülkede 500 bine ulaşan işsiz konusuna alınacak tedbirleri görüştü.

BELÇİKA'DA ÇELİK KAVGASI BÜYÜYOR

Belçika'nın Fransızca konuşan Wallonia bölgesindeki çelik işletmesi Çockeri-Sambre'den kaynaklanan siyasal sürtüşmeler gittikçe büyüyor.

Ayda 22.7 milyon dolar zarar etmekte olan işletmenin faaliyetlerinin kısıtlanması programı, yaklaşık 10 bin işçinin işten çıkarılmasını gündeme getiriyor. AET tarafından da desteklenen program hafta başında çelik işçilerinin gösterilerine neden oldu. Gösterilerde 20 kişi yaralandı.

Belçika hükümeti işçi sendikalarının baskısı sonucu yeniden gözden geçirilen faaliyeti kısıtlama programının, çelik işletmesine yeni atanan işletme yöneticileri tarafından Avrupa Komisyonuna da sunularak tartışılmasını istiyor. Ancak devlet işletmesi olan Çockerill-Sambre işçilerinin programı onaylamaları, gelişmeler gözönüne alındığında olası görünmüyor.

İNGİLTERE, TELECOM'UN YÜZDE 50'SİNİ SATMAYI PLANLIYOR

İNGİLİZ hükümetinin devlet tele iletişim kuruluşu British Telcom'u iki yıl süre içinde özel yatırımcılara satmayı planladığı açıklandı.

Devlet kuruluşunun satışının biçimi ise henüz açıklık kazanmış değil. Satış geniş bir teknik çalışmayı gerektirmenin yanı sıra, gelecek genel seçimlerden önce gerçekleştirilmesinin de siyasal sakıncaları olabilir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı görevine atanan Mehmet TURGUT, TÜRK-İŞ Genel Merkezini ziyaret ederek, TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER ve İcra Kurulu Üyeleri ile görüşmüştür.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet TURGUT'un bu ziyareti bir saat kadar sürmüş, Bakan bu ziyarette Genel Başkan İbrahim DENİZCİER'in yanı sıra, Genel Mali Sekreter Ömer ERGÜN, Genel Eğitim Sekreteri Kaya ÖZDEMİR ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan ERÇELİK'le görüşmüştür.

Konfederasyonumuz Üyesi TEKSİF'in Topkapı Şube Kongresi geçtiğimiz ay içinde yapılmıştır. İstanbul'da son derece büyük ilgi ile karşılanan kongrede TEKSİF Genel Başkanı Şevket YILMAZ da hazır bulunmuş ve bir konuşma yapmıştır.

Fotoğrafta, TEKSİF Genel Başkanı Şevket YILMAZ, Kongredeki konuşmasını tamamladıkdan sonra, iki bayan üye kendisine çiçek vererek tebrik ederken görülmektedir.

**TÜRK-İŞ YURT İÇİNDE VE
YURT DIŞINDAKİ
İŞÇİLERİMİZİN GÜVENCESİDİR...**